

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th St., New York, N. Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Subscription Rates: United States and Canada one year \$2.00. Abroad \$2.50

Magyarország helyzete és Amerikai magyarsága

AMERIKA MAGYARSÁGÁNAK NEMCSAK JOGA, DE KÖTELESÉGE IS A MAGYAR POLITIKÁBA AVATKOZNI

Alábbi levelet Szakács Imre testvérünkől, a Magyar Bányászlap rendes külmunkatársától kaptuk, s azt szívesen közöljük, mert úgy hisszük, hogy Szakácsnak a levele a magyar bányászok gondolatait és érzelmeit fejezi ki.

Megjegyzésül csak azt fűzzük hozzá, hogy az amerikai magyarságnak igenis bele kell avatkoznia Magyarország politikájába. Ezt tették akkor, amikor Károlyt maguk közt fogadták, ezt tették akkor, mikor magyar hadikölcsönt vásárolták, s ezt kell tenniük ezután is.

Éppen lapunk heti számában írtuk meg, hogy az amerikai magyaroknak fel kellene otthon állítani a nemzeti jegybankot, s ez is beavatkozást jelentene a magyar politikába.

Mert azok az urak, akik innen százmilliók kölcsönöket szeretnének és kívánának, valószínűleg sejtik, hogy bele is kívánának szólni az általunk adandó százmilliók sorsába, — a magyar politikába.

Lapunk közeli számaiban megpróbáljuk körvonalazni, hogy az amerikai magyarság milyen politikai feltételeket köthetne a jegybank felállításához.

Cymbria Mines, Pa., feb. 17.
Kedves Himler ur!

Az igazat megvallva, jelen soraimat a Bányászlapnak szerettem volna beküldeni, de tartva attól, hogy talán a szerkesztőség félreértene, tehát önnek küldöm s a mennyire ismerem, bízik benne, hogy ha esetleg tévedek is, ön nem gondol rólam rosszat. A dolog ugyanis úgy áll, hogy én a minap olvastam a New Yorkban megjelenő Amerikai Magyar Népszavában egy cikket a magyar királyi kérdéssel, amely világosan kifejezi, hogy Magyarországon van egy párt, amely minden erejével azon van, hogy Habsburg Károlyt ültessék vissza a magyar trónra és ezen párt nagybárára a kath. papságból áll. Aztán a mai lapból megint olvasok egy másik cikket, amely szerint Magyarország egy dollárkölcsonst szándékozik kérni az amerikai magyarságtól azt remélve, hogy az amerikai magyarság közt akad egy millió, aki mindegyik ad egy száz dollárt. Hát most kedves Himler ur, én, az igaz, hogy országunk polgára vagyok, de Magyarország, mint szülőhazám örök-ké fogom szeretni és habár 19 éve távol vagyok is tőle, még mindig vágyok vissza. Hanem nem tudom megérteni, nem tudom felelni és nem tudok belenyugodni abba, hogy miért csak éppen akkor számíthatunk mi amerikai magyarok és miért csak akkor kellünk mi, a mikor segíteni kell, hiszen tudjuk mi azt, amerikai magyarok, hogy a mi kedves szülőhazánk rettenetes vérvesztéséget szenvedett és az nekünk nagyon fáj. De azt is tudjuk mi amerikai magyarok, hogy közülnk ezer meg ezernek sohasem kellett volna idegenbe kivándorolni a mi édes szülőhazánkból, hogy az ottan az ezer meg ezerholdas papi birtokok nem lettek volna és ha amaz fáj, bizony ez is fáj és ezt nehezen tudjuk megérteni. Aztán azt is bajos megérteni, hogy ezelőtt, míg Magyarország az osztrák járom alatt nyögött, azon sirt az ország népe, hogy csak az Isten egyszer szabadítaná meg az osztrákoktól és most itt állunk, hogy az Isten igaz, megszabadította, hanem az Isten szolgálói, akik a termőföldnek ezer és ezer holdjait bitortolták a szegény földnélküli

néptől, újra vissza akarják őt ültetni a jámbor hívek nyakára. Hát ugyan hogyan lehet azt elvárni az amerikai magyarságtól, hogy azok csak segítsék és mindig csak segítsék az országot, a melynek a belügyeihez nekik semmi hozzájárulásuk nincsen. A papok, akik a földnek a javarészt uralják és akik ezer és ezer ember részéről habzsolják el a földhöz jutás lehetőségét, miért nem segítik? Vagy nekik csak az ország tönkreteléséhez van joguk, a megváltást pedig az amerikai magyarságtól várják. Kedves Himler ur. Csak arra kérem, higgye, hogy ezen soraimat nem a szülőhaza iránti rosszakarat diktálta, hanem a keserűség, mert nagyon fáj, hogy az egész országban nem akad egy nyílt jellemű magyar ember királynak. Aztán azt se tessék gondolni, hogy a papokra is talán rosszakaratból írok, de mint ön is írta a Bányászlapban, ők azok a dicső hazafiak, akik az országunknak még annyi szívességet sem akartak tenni, hogy legalább a postaküldeményeikért járó illetéket megfizetnék, holott az országunknak a legtöbb javait ők élvezik.

Ha véleményemnek igazat ad, úgy azt előre is köszönöm, de ha nem ad igazat, úgy azért nem haragszom meg.

Öszinte igaz hive,
Szakács Imre,
Box 305, Cymbria Mines, Pa.

AZ AMERIKAI SZÉN ÁRA.

A francia kormány február 2-án megállapította az amerikai szén árát és pedig tonnánként 9 dollárban. Ilyen alacsony ára az amerikai szénnek a háboru lötti idők óta nem volt. A francia szénkereskedők véleménye szerint ez az ármegállapítás jóformán kizárja a jövőben az amerikai szén behozatálát, mert egyetlen egy amerikai szénkereskedő vagy jányatulajdonos sem adhatja el a szénét kivételre ennyiért. A francia kormány attól tart, hogy teljesen elárastják az országot amerikai szénrel és pedig a francia bányáipar rovására s azért szállították le ennyire az amerikai szén árát, hogy versenyképes legyen.

MENTSÜK MEG A SZÜLŐFÖLDÜNKET

EGY MEGSZIVLELENDŐ VÁLASZ.

Az önálló magyar jegybank ügyében írott cikkünknek hozzáméltó visszhangja támadt egész Amerikában. Minden posta levelet hoz javaslatokkal és hozzászólásokkal telten. Sort kerítünk a levelek közlésére, amennyire csak helyünk engedi, elsőnek azonban Kiss Emilnek a hozzászólását hozzuk nyilvánosságra.

Kiss Emilt nem kell az amerikai magyarságnak bemutatni. Ismerik őt országszerte, úgy is mint bankárt, úgy is, mint áldozatkész, közügyekben fáradozó magyar embert. Kevés amerikai magyar van, akinek a véleménye nagyobb súllyal esnék a mérlegbe, mint az övé s az öhazai pénzügyi és hivatalos körök is tudják, hogy a Kiss Emil véleménye nem feltevésen és öhajításokon, hanem tapasztalatokon és a helyzet alapos ismeretén nyugszik.

Kiss Emil reális bankember és nem optimista. Nálánál senki jobban nem ismeri az általunk felvetett kölcsön nehézségeit. Rá is mutat azokra, de viszont azt is kijelenti, hogy a kölcsönt meg lehet csinálni. A Kiss Emil hozzászólása olyan világos, hogy több magyarra tárat nem is kell fűznünk hozzá.

Himler Márton urnak,
a Magyar Bányászlap szerkesztőjének,
New York.

Tisztelt szerkesztő ur:

A Magyar Bányászlap által felvetett eszmével már évek óta foglalkozom és szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy beható részletekre is kiterjedő tanulmányokat végeztem annak a megállapítására, hogy az amerikai magyarság tőkeereje milyen módon és milyen mértékben állítható Magyarország szolgálatába. E tekintetben kész tervezeteim is vannak, amelyeket alkalmas időben kész vagyok az amerikai magyarság nyilvánossága elé bocsájtani.

Véleményem szerint még nem érkezett el ez az időpont.

Nem szabad elfelednünk, hogy Amerika és Magyarország technikaiilag még mindig háborus viszonyban vannak és a két ország közötti hivatalos és gazdasági érintkezés a legminimálisabb. Föltétlenül megvárando tehát véleményem szerint a békeszerződés amerikai ratifikációja és az új, republikánus adminisztráció európai politikájának a kialakulása. Az amerikai magyarság szabadon rendelkezik ugyan a tőkájével ma is, de országos, magyar kölcsön-akciót nem lehet kezdeni szerintem addig, amíg Magyarország diplomáciai képviselője az Egyesült Államokban nincsen és amíg a magyar kormány egy ilyen kölcsönhöz az Egyesült Államoktól jóindulatát meg nem szerezte.

Ez volt az egyik szempont.

A másik Magyarország helyzetével van szoros kapcsolatban.

Magyarországnak Hegedűs Loránt személyében ma elsőrangú pénzügyminisztere van, aki nemcsak az otthoniak, de az amerikai magyarság teljes bizalmát is bírja. Az amerikai magyar lapok nyilatkozataiból állapotunk meg, hogy népszerűbb, becsületesebb magyar államférfi alig van az Egyesült Államokban. Az ő beszédeiből tudjuk, hogy éveken át készült arra, hogy Magyarországi pénzügyeinek a rendezését átvégye. Joggal tételvezhetjük fel tehát, hogy Hegedűsnek meg van a programja az önálló magyar jegybank felállítására nézve is, a cél-szerűség is azt kívánja tehát, hogy az önálló magyar jegybank terve és módzatainak a megállapítása, alkalmas időben tőle jöjjön. Az amerikai magyarságban lévő nagy erkölcsi és anyagi erőt senki nem ismeri és méltányolja jobban odaát, mint a magyar pénzügyek zeniális minisztere.

Ma nem tehetünk többet, mint azt, hogy várunk és készülődünk.

Amikor a kedvező időpont elérkezik, már most kijelentem, hogy a legnagyobb készséggel bocsájtom munkámat és tapasztalataimat az akció rendelkezésére. A meggyőződésem az, hogy amennyiben a fentebb vázolt előfeltételek meg vannak, jelentékeny összegű kölcsönt tudunk nyújtani a magyar államnak, noha azt a reménységet, hogy az önálló magyar jegybank egész aranyalapját az amerikai magyarságtól lehet kölcsönvenni, fantasztikusnak találom.

Nem akarok ezuttal belebocsájtani annak a tárgyalásába, hogy milyen összegű kölcsönt tudna jegyezni az amerikai magyarság, mert ez ismét több tényezőtől függ. Az egyik tényező azonban mindenesetre annak a bizalomnak a mérve, amellyel az amerikai magyarság a magyar állam iránt viseltetik, a másik magának az amerikai magyarságnak a prosperitása. A mai rossz munkaviszonyok semmiesetre sem kedveznek nagyobb szabású akciónak. A mi pedig magának a kölcsönnek az összegét illeti, ezt akkor sem szabad magasabbra szabni, mint a mi az amerikai magyarság számbeli és anyagi erejének megfelelő, amikor minden tényező meglesz az akció sikeréhez.

Szerkesztő ur mindenesetre értékes szolgálatot teljesített, amikor az eszmét megpendítette, mert alkalmat adott az amerikai magyarság tagjainak, hogy Magyarország segítésének a problémájával ilyen konkrét formában foglalkozzanak.

Kiváló tisztelettel,

Kiss Emil.

New York, 1921 február 28.

AUSZTRIA SZÉNINSÉGE.

Dacára annak, hogy Ausztria bányái 1920-ban az ország szén-szükségletének csak tíz százalékát termelték, mégis az 1919 esztendő széntermelésével szemben az oszt-ák bányák 21.3 százalékkal több szént hoztak felszínre. 1920-ban Ausztriában 11, 1919-ben pedig 12 keményszénbánya volt üzemben. A puhaszénbányák száma pedig 61 volt, 1920-ban míg 1919-ben 59. A legtöbbet termelő keményszénbánya Ausztriában a Schneeberg melletti Gruenbach bánya, mely 114.600 tonna szén termelt, vagyis 31.000 tonnával többet, mint az előző évben. Ausztriában azonban a széninség igen nagy és a szén-szükséglet 90 százalékát külföldről hozatják.

VÉR AZ ÁRA A SZÉNNEK.

John J. Stickler a 16-ik számú pennsylvaniai keményszén terület felügyelőjének évi jelentéséből két örvendetes tény tűnik ki: Először a termelés mennyiségének emelkedése, másodsor a szerénység és balesetek csökkenése. 1920-ban az össztermelés a kerületben 3.189.548 tonnát tett ki 1919-ik év 3.034.630 tonnájával szemben. Dacára a többtermelésnek, a balesetek száma 16 volt az előző évben pedig 18. Az 1920. évi szerénységesség 16 asszonyt tettek özvegygyé és 42 gyermeket jutott árvaságra, 1919-ben a 18 balesetnek 15 özvegye és 19 árva volt. A kerületben 12 nagy bányára van üzemben 5731 bányász-szal.

ÚJ BANYAVALLALAT.

Moundsville, West Va. közelében a maga nemében páratlanul álló bányavállalkozást kezdett meg az állami fegyház. A fegyház évi számszámlája körülbelül 10.000 dollárt tett ki, a warden elhatározta tehát, hogy saját üzemükben fognak majd egy szénbányát művelni és saját maguk fogják ellátni a fegyházat és melléképületeit, a műhelyeket, szóval mindent, ami a fegyházhoz tartozik. Az új bányára, melynek szene néhol 8 sukkos is, a fegyház tulajdonát képező farm alatt terül el, seftes. A bányát már megnyitották és nemskára teljesen üzemben lesz. A bányász munkát a fegyház lakói végzik el és így az államot jóformán semmiféle teher sem éri.

Amerikai bányászok együttműködő bányája

INDIANA ÁLLAMBAN TIZ AMERIKAI BANYÁSZ EGYÜTTMŰKÖDŐ SZÉNANYAT MŰVEL MÁR ÉVEK ÓTA

Nagyon kevés ugynevezett kooperatív, együttműködő bánya van az Egyesült Államok területén és ezek egyike Indiana államban, Duggeren működik. A neve Kelly bánya. Körülbelül 130 aknnyi szénmezeje van, melynek magassága átlagban 5 és fél lábnyi.

A bányában mindössze 37 bányász és 20 kompánia munkás dolgozik és napi termelésük mintegy 300 tonnát tesz ki. A bánya egész termelését a vasuta vásárolja meg, melylyel régebben szerződéses viszonyban állanak. Masina munka ismeretlen ebben a kis bányában és csakis pikkel dolgoznak.

Eredetileg ez a bánya a Stockton Coal Co. tulajdona volt, de körülbelül nyolc évvel ezelőtt kiadták bérbé tiz bányásznak.

Ez a tiz bányász alapította meg a Dugger Mutual Coal and Mining Company-t és elhatározták, hogy kooperatív fogják művelni közös haszonra a kis bányát.

A kooperatív eszme maga nem új, de gyakorlati kivitele eddig igen nagy nehézségekkel járt nemcsak Amerikában, hanem szerte mindenütt a nagy világon.

A tiz kezdeményező bányász között akadt egy pár elszánt, szorgalmas, törekvő és a mi a fő, nem csüggedő ember és ezek tartották azután a lelket a gyengébbekben, a csüggedőkben. Voltak azonban olyanok is közöttük, akik csak a bánya hasznáiban akartak részesedni, de azt szerették volna, hogy a többiek meg csak dolgozzanak. Szóval alaposan félreértették már első perctől fogva a kooperatív eszmét.

A megalakulás után egyre változott az alapítók személye, régi emberek kiléptek, újak jöttek helyettük, de végül az érettebbek felfogása győzött. Rídegen üzleti alapra fektették a vállalkozást, megszintették a torzsalkodásokat, az előjogokat és a munka rendszeresen megindult és folyik azóta. Most a kis kooperatív bányára már határozottan jövedelmező üzleti vállalkozássá nőtte ki magát.

A bányatársaság nincsen részvénytársasági alapon bejegyezve, de minden egyes részes felelős azonban saját egész vagyonával is a bányára esetleges tartozásaiért, viszont teljesen egyenlő részben osztotnak a bányára tiszta hasznáiban.

A bányára minden üzleti tevékenységét két bizottság bonyolítja le, a pénzügyi bizottság, mely három tagból áll és az üzleti bizottság, melynek öt tagja van. A tagok választásánál minden egyes részesnek egy szavazati joga van.

A bányára szuperje fizetéses alkalmazott, de fizetése nem lehet több, mint az együtt dolgozó bányászok havi jövedelmének egy tizedrésze. Ez viszont azt hozza magával, hogy a szuper mindent elkövet a bányára jövedelméből a tételére, mert a jövedelem fokozódásával az ő fizetése is emelkedik.

A bányára részeseit kéthetenként fizetik. Az alkalmazott kompánia munkások béreit, a bérösszegeket, jutalékokat, hivatalnokai és hivatalos kiadásokat előzetesen levonják az eladásokból származott haszonból és a megmaradó tiszta haszon kerül aztán osztalék alakjában felosztásra.

A Kelly bányában dolgozó bá-

nyászok yardonkint \$2.75 és \$3.90-et keresnek.

A bérlő bányászok legutóbb elhatározták, hogy megvásárolják a béreit területet és erre a célra az elhatározás napjától fogva minden részesnek napi keresetéből levonnak egy bizonyos összeget. Ezenkívül tartalék és betegségyel alapot is létesítettek.

Ha egy bányász, bármilyen oknál fogva is ki akar lépni a kooperatív társulattól, azonnal kifizetik esedékes bérét és a részese-dése fejében befizetett összeget is visszakapja azonnal, ha az elő-jegyzési iven van olyan bányász, aki a társulatba be akar lépni, de ilyenekben nincsen hiány és általában többen vannak belépésre előjegyvezve.

A bányára szervezve van és csak is szervezett munkásokat dolgoztatnak benne, a bányászok is mindannyian szervezettek. Dacára a kooperatív működésnek, már sztrájk is volt, ha a kiküldött bizottság nem tudta az ügyet rendezni a követelésekkel előállt bányászokkal. Ez az egyetlen baja a kooperatív bányának, mert az együttműködés eszméjének, ha azt megfelelően hajtják végre, teljesen ki kellene zárni a sztrájkot. Ez a kijelentésünk nem a sztrájk jogossága ellen szól, csak a kooperatív bányák sztrájkja ellen, mert hiszen a részesek saját maguk rovására, saját maguk ellen mennek sztrájkba és nem egy idegen munkáltató ellen.

A Kelly bányára után számos más ilyen kooperatív bányát próbáltak már megalakítani, de minden eredmény nélkül, már pedig, hogy igenis lehet együttes működéssel, közös akarattal, megértéssel és szeretettel együttműködő bányát létesíteni, nem is kicsit, hanem nagyot és számottevőt, azt legjobban a Himler Coal Company esete bizonyítja, mely minden együttműködő bányának mintául és példának szolgálhatna.

MUNKAHIREK

Kimball, West Va. A King Coal Company telepein, mint T. C. testvérünk írja, a munka gyengén megy, hetenkint csak két napot dolgoznak. A bánya szloppos. A szén magassága négy és fél és hat sukk közötti. Víz van benne elég, gáz is akad, lejáró is van benne. Villanylámpával dolgoznak. Van pikk és masina munka. Tiszta mérésel kérészámra \$1.61 centet fizetnek. Szerencsétlenség annyi történik, mint a többi plézen. A bánásmód nem megfelelő. Munkásokat most is vesznek fel, de a helyet nem ajánlhatja.

Whitman, West Va. Az Island Creek Coal Co. telepein, mint J. testvérünk írja, a munka gyengén megy. Hetenkint két-három napot dolgoznak. A bánya bejárata egyenes. A szén 6 és 7 láb magas. Víz kevés van, gáz nincsen. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén masina vágja és kérészámra fizetik rumba \$1.15, hetingbe \$1.30. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő. A munkásokkal jól bántanak. A megélhetés anynyiba jön, mint másutt. Vesznek fel munkásokat most, de tulsokan vannak a plézen máris. Nem ajánlja a helyet, de aki akarja, az megpróbálhatja.

Delagua, Colo. A Viltor American Fuel Company telepein, mint John Mandich testvér közli velünk, a munka gyengén megy. Három napot dolgoznak hetenkint. A bánya szloppos. A Nr. 4 bányában a szén magassága 4 sukk és négy inces, van 5 sukkos is. A Nr. 1, 2, 3 bányákban a szén magassága 4 sukk és 8 sukk között váltakozik. Gáz nincsen benne, víz sincsen. Lejáró jó, egyes helyeken akad. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén masina vágja, de van pikk munka is. Tonna számra vegyes méréssel fizetik és pedig pikk után \$1.03 centet masina után 75 centet. Szerencsétlenség néhanapján akad, rendszerint a mexioi bányászok között. A bánásmód meglehetősen. Az élelmiszer olcsóbb, mint bárhol, a lakás árurumonként \$2.50, de lakást most semmiképpen sem lehet kapni. Munkásokat nem is vesznek fel jelenleg. Számos bánya van azonban a környéken, lehet bennük válogatni.

Chicago, Ill. A Pullman Company telepein, írja Frank Hanusek testvér, a munka gyenge. Három és négy napot dolgoznak egy héten. Oraszámra 42 és fél centet fizetnek. Szerencsétlenség sajnos, gyakran történik. A bánásmód meglehetősen jó. A lakás és élelmiszer annyira kerül, mint másol. Most sok embert letesznek. Nem is ajánlhatja jelenleg a helyet senkinek.

Levelezőink szives figyelmébe. Nagyon gyakran kapunk olyan munkahír jelentéseket, melyeket a beküldők nem irnak alá, csak neveik kezdőbetűjével, vagy egyáltalán sehogy. Az ilyen jelentéseket mi nem közölhetjük. Kérészettel tesztünk eleget testvéreink kérelmének és ha akarják, akkor csak neveik kezdőbetűit tesszük ki, vagy azt se, de nekünk tudnunk kell a beküldő nevét és lakását minden körülmények között, mert a közleményért mi vagyunk felelősek. Most is van nálunk egész csomó ilyen aláírás nélküli híradás, sőt még a levélborítékra sem írják ki a küldők neveiket, ne csodálkozzanak tehát ezek a testvérek, hogy jelentéseik kimaradnak a lapból, mert így nem vállalhatjuk el jelentéseikért a felelősséget.

Ha tehát a jövőben beküldenek hozzánk munkahíreket, akkor arra kérjük testvéreinket, hogy okvetlenül írják meg neveiket és a megfelelő rovatba írják be, hogy kívánják-e neveik felelő-

tését, vagy sem. Ezzel kellő módon meg vannak védve és ha nem akarják, nevük nem kerül a nyilvánosságra.

Jenkin Jones, W. Va. Tóth István testvér közli velünk, hogy itt kárénként \$1.65-öt és nem \$1.75-öt fizetnek. A munkaviszonyok rosszak és egyelőre nem ajánlja a munkakeresőknek a helyet, ha majd megváltoznak a viszonyok, újból hiráddással lesz.

Oakdale, Pa. Péter Darabos testvérünk írja, hogy a bánya hetenkint mindössze két napot dolgozik és a kisebb bányák közül több egyáltalában beszüntette az üzemet. A unio a mult heti gyűlésen elhatározta, hogy a sztrájkolóknak heti ötven centet fizet, de a Carnegie Coal Company nem akarja a kivetéseket a bérekből levonni és a unionnak átszolgáltatni. Most a szervezeti kiküldötték akarják bekollektálni ezeket az összegeket, de nem valami szívesen fizetik az emberek, mert a kereset igen megcsökken.

Benham, Ky. Bódis István testvér írja, hogy hetenkint 4 napot dolgoznak. A szén magassága 5 és fél láb. A szén tiszta, kő és víz nem akad, a bánásmód azonban nagyon megfelelő. A lakások jók, a megélhetés még elég drága. Egyelőre nem jó a helyzet, de ha jobbra fordul, akkor azonnal újabb jelentést küld be. A szén vegyes méréssel, tonnaszámra fizetik, masina után 63 centet. pikk után pillerben 87 centet.

Kantner, Pa. Korody József testvér írja, hogy Stoyestown, Pa. környékén a bánya 4 vagy 5 napot dolgozik hetenkint és emberek most is vesznek fel.

Hazleton, Pa. Károlyecz András testvérünk közlése szerint a Lehigh Valley Coal Co. telepein idáig a munka jól ment, de most már úgy hallatszik, hogy hetenkint csak négy napot fognak dolgozni. A bánya szloppos, víz akad néhol. Gáz is van helyenkint, lejáró jó, néhol van. Kérészámra fizetnek \$2.11-et. Szerencsétlenség ritkán történik, a bánásmód tisztességes. A lakás és élelem meglehetősen drága. Munkást most nem vesznek fel és sokan vannak jelenleg itt is munka nélkül és így a helyet egyelőre nem ajánlhatja.

Superior, Wyo. Liva Lajos testvér írja, hogy a munka nem a legjobban megy, mert a legutóbbi két héten át nem dolgoztak csak kilenc napot. A szuper azonban biztatja a munkásokat, hogy márciusban megint ki fogják dolgozni az egész hetet. Magyar család mindössze négy van az egész plézen, ami nagy hiba, mert nem tudnak burdot kapni az emberek. Munkásokat jelenleg is vesznek fel.

Alverda, Pa. Mint Cs. A. testvér írja a W. E. Binder Coal Company telepein a munka gyengén megy. Hetenkint mindössze 2 vagy 3 napot dolgoznak. A bánya egyenes. A szén magassága négy és öt lábnyi. Víz kevés akad, gáz és lejáró nincsen. Karbájd lámpával dolgoznak. Csak pikkmunka van és a szén tiszta mérésel fizetik, tonnáként \$1.20-al. Szerencsétlenség ritka, a bánásmód jó. Az élelmiszer és lakás nem drága. Munkásokat most nem vesznek fel és a helyet nem ajánlja.

Earling, W. Va. Mint A. I. testvérünk írja, a munka nagyon lassan megy. Januárban öt napot dolgoztak hetenkint. Februárban teljesen megállt a munka a bányában. A szén 4 és 5 sukkos. A bánásmód váltakozik, minden attól függ, van-e a szénnek keletje vagy nincsen. A helyet nem ajánlja a munkakeresőknek testvéreink egyelőre.

Négy szem között

Egy magyar elbeszélést olvastam a minap. Illetve egy néhány szavából következtetve, azt kell hinnem, hogy magyarul volt megírva. Telbisz Albert írta és az elbeszélésnek ez volt a címe: **Lánc**. Semmitmondó kis mese. Arról szól, hogy az asszony, egy kis hivatalnok felesége aranyláncsal lepi meg a férjét születése napjára. A férfinak régen áhitott vágya ment ezzel teljesedésbe. Büszkén hordja az aranyláncot, melyről végül is kiderül, hogy csak pakfong. De a férj, mint valami hős, nem szól a felfedezésről az asszonynak és az olvasó előtt örökre titok marad, hogy a feleség csapta-e be a férjét a pakfong láncsal, vagy a szegény asszonyt csapta-e be az ékszerész.

Ez az egész. Tovább nincsen. Hát bizony mesének elég sovány, de nem az elbeszélés meséjét, illetve tartalmát akarom szigorúan megírni és szemügyre venni, erről szó sincsen, csak arról akarok egy pár sort írni, hogy egyes tulmodern urak milyen hihetetlen stílusgyakorlatokkal tesznek erőszakot a szép magyar nyelven. Ilyenkor mindig a debreceni eszmadia jut eszembe, aki, mikor cég táblát csináltatott magának a cimefestőnél, meghagyta, hogy ezt fesse a mester a táblájára: Kiss Péter polgári eszmadia mester és kéjgáz. A cimefestőnek sehogy sem ment a fejébe, hogy minek oda a "kéjgáz" szó, meg is kérdezte Kiss Péter eszmadia mester urat. aki erre csak úgy foghegyről azt válaszolta, hogy ne törődjön vele, ő ott akarja látni a "kéjgáz", mert tetszik neki nagyon ez a szó és jómaga sem tudja, hogy mit jelent.

Íme itt van teljes egészében Telbisz Albert elbeszélésének az első pár szakasza:

A mama az órára nézett. aztán gyorsan tovább szaladt a munkával. A tűzhelyen széles, bő ígérethetben tézta uszott, forró víz tükrén, mellette székely meghunyászkodásban paprikás, piros, zsíros nevetése látszott. Fortyogás, duruzsoló lármá, halk pattogás, kellemes illat szélesen nevetett. A mama a fakanál testét uszni küldte a nagy, megváltó forróságba, aztán mákot kevert cukorral, a karjában, a fürgé teste gyors hajlásában csupa sietés ágaskodott. És azt a történet, a finom lármát, a sántító illatot, a nagy egyetemességet beitta a két csendes, szelid gyerek. Ott állottak a kredenc mellett a sarkokban, olyanok voltak, mint az utolsó árokban két sápadt virág. Tudták, hogy most a mamát nem szabad zavarni, okos, kis arcuk halványosságban két fekete mélység ragyogott, félig nyitva felejtett ajkuk, vértelen peremén feltalankodott kérdéssé otthagytak festséküdt.

Aztán hazajött a papa. A gyerekek nyugodt testébe beszaladt a vér minden forró, nyugtalan elevegsége, az ajkuk nevetéstől apró mondatok füzérétől lett diszes, belecsim-paszzkodtak édesapjuk, emelő karjába és most olyanok voltak, mint kiszakadó napos élet. És az apa magához szorította a gyerekek finom csontvázát, az arcukba csókolt, a selymes hajuk fényébe nevetett. Mára gazdag volt a lelke, hangos a szíve, a születésnapja minden szentimentális hangulata körülkuszta, mint valami inda.

A fehér abrosz, fényesre kényszerített evészköz, a bo-roeska, mint nagy lakoma csendes csatlósi várták. Mintha valami körülménytelen volna az asztal, egy eljött, fuvolázó, lelket megfogó széles hangulat. A gyerekek illedelmesen leültek, a papa legombolta a kauszokmanzsettát, belebújt a házikabátja nyűtt szürkeségébe, aztán ő is leült. Mesélt, szeleltelte a kenyéret, paprikát

meg sőt hintett rája, mint valami áldást, a gyerekek nevetébe, aztán jött a mama. Arcán még ott égett a tűzhelyből fel-talankodott meleg, letette a párolgó levest. Ettek. Ünneplés, halk előkelőségben folyt a munka. A gyerekek vigyáztak, hogy az abroszra ne ma-lackodjanak a paprikás vérbé hintett levéllel, kanalazták az édes mákosmetéltet és tézta után az asszony bort töltött... A legteljesebb tisztelettel el-tel-ve minden időszéri irodalmi ha-ladás iránt, csak azt kérdezem az elbeszélés tisztelt írójától, hogy minek usztatja ő a főt tézttát egy "széles bő ígérethetben", mikor az rendszerint csak zsírban, vaj-ban, vagy forró vízben uszik, már ahogy főzik. Szegény emberek rendszerint vízzel főznek, mint a közmondás is mondja.

Az "illat" sem szokott "nevetni". Soha sem láttunk még nevető illatot. Az illat vagy kellemes, vagy kellemetlen. Ha kellemes, akkor tényleg illat, ha nem az, akkor annak más tisztességes neve van a magyar szokásosban.

A "fakanál testét uszni küldte a nagy, megváltó forróságba". Mit jelent ez, minek küldte uszni és mit jelent a megváltó forróság? Forróságba senkit sem küldenek uszni, mert annak az a vége, hogy a forróság nem meg, hanem le-váltja az uszó testéről a bőrt.

Ott látom azután a "sietést ágaskodni", a "finom lármát", a nevető illat után a "sántító illatot".

És mindezt a sok dolgot "beit-ta" a két szelid, csendes gyermek. Igazán csodálatos, hogy rosszul nem lettek tőle. Mert a gyerekek-nél nagyon vigyáznik kell arra, hogy mit isznak és ez a sok illat, lármá, sietés és ágaskodás, amit "beittak" igazán megáthatott gyenge szervezeteiknek.

A két gyermek félig nyitva felejtett ajk peremén "feltalankodott kérdéste fekdüt". Ezt egyáltalában nem értem. A kérdésnek nincs teste, a kérdés nem szokott ajk peremeken fekdüni, hanem inkább szőnyegen forogni.

Mikor megjött a papa, akkor már a két gyerek ajka "apró mondatok füzérétől left diszes". Ez olyan eszmadia és kéjgázszertü kijelentés, mely nem szorul bővebb magyarázatra.

Az apa magához szorította a gyerekek finom "csontvázát". Kérem szépen Telbisz ur, miért nem a testét, nem szebb és egyse-riőbb egy élő gyerektestet ma-gunkhoz szoritani, mint a csont-vázát. Minek ez a röngtenező iro-dalmi fellengés.

Az apa a csókkal nem elégszik meg, hanem "selymes hajuk fényébe is nevetett". Bizony isten, furcsa egy apa ez, hát nem furcsa apa az, aki a sőt és paprikát úgy hinti a kenyérre, mint valami "áldást".

És ez így megy végig, hat hosz-szu hasábon, nevetnek és sántita-nak az illatok, finoman süstörög-nek a lármák és amire az ember az elbeszélés végére ér, újból sze-retné kezdeni, mert az ilyen ma-gyarságot egyszeri elolvasás után megérteni nehéz.

Bizony, bizony, Mikszáth Kál-mán, Jókai Mór, Vas Gereben, Ke-mény Zsigmond, Eötvös Károly nem ismerték a sántító illatot, a finom lármát, a csontvázakat öle-lő apát, a megváltó forróságban uszó fakanalat, de ismerték a ma-gyar nyelvet, nem tekerték ki a nyakát, hanem hajtogatták szé-pen, simán, mint a selyemkendő-t és megírták magyarul, az örök-ké-valóság számára szebbnél-szebb munkáikat, mindannyiunk örömé-re.

Telbisz Albert ur is jobban ten-né, ha magyarul írta, akkor talán a magyar betűinek lenne haszna minden sornyi írása, de így a sze-gény ember kénytelen lesz mahol-rap magyarul a szótárral elolvasni minden sorát.

Bányász János.

DETROITI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Mint detroiti előfizetőink tudni fogják, Detroitban minden ház új számot kapott. Dacára a házszámváltozásnak, még számos detroiti előfizetőnk nem közölte velünk az új címet. Most ismét szigorú utasítást kaptunk a detroiti postamestertől, hogy az odaszózó lapokat feltétlenül az új számmal adjuk postára, mert ellenében a posta nem vállalkozik azok kihordatására.

Minden detroiti előfizetőnknek saját érdeke tehát az, hogy az új megváltozott és a régi címet is közölje velünk, mert csakis így biztosíthatjuk a lap zavartalan és pontos kihordását.

FONTOS UJTÁS.

A Cunard Linet kábella értesítették Európából, hogy ezúttal minden Cunard hajón utazó utas nevét, kinek itt vették a hajójegyét, sürgőnyileg tudatni fogják a new yorki irodával, illetve a hajójegyvet eladó ügynökökkel. Pymódon az utas itteni rokonai vagy barátai, még idejében tudni fogják az illetők érkezését. Az utasítás már életbe is lépett és az Imperator hajó utasainak névjegyzékét már megkabelezték az ügynököknek. Az Imperator szombaton indult el Liverpoolból.

R. M. S. P. EUROPÁBA

kéthetenként az "O" gőzöskékkel
NEW YORK-HAMBURG
Cherburg és Southamton
érintésével

OBITA MAJUS 21-én
OROPESA JUNIUS 4-én
ORDUNA JUNIUS 18-án
1-ső, 2-ik és 3-ik osztályú utasok
Kütnő ellátás 3-ik osztályú utasok részére.

THE ROYAL MAIL
STEAM PACKET Co.
26 BROADWAY, NEW YORK
vagy bármely hajójegy ügynökség-nél.

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok!

Ne tartsátok pénzeteket idegen városban. Tartsátok azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzáak.

The Miners Bank of Commerce

C. O. RAMSEY, Pénztárnok.
COEBURN, Virginia

Embereket keresünk

minden város és plézen gyógy-szerek eladására. Egy kis szorgalommal 5-10 dollárt kereshet naponta, mikor a munkából hazajött. Gyakorlat nem szükséges. Minden felvilágosítást megadunk. — Irjon bővebb felvilágosításért erre a címre:

APOLLO SUPPLY CO.
221 WEST END AVE.,
DETROIT, MICH.

The Bank of Athens

ATHENS, Ohio.

ALAPITTA TOTT 1865-BEN

ALAPTOKE \$100.000.00

Tartalékalap és ki nem fizetett haszon \$100.000.00

Vagyon több mint \$1,000,000

PÉNZT küld a világ bármely részébe a legolcsóbb ártólalom mellett.

HAJÓJEGYEK az összes vonalakra kaphatók.

LEGUJABB tálvajmentes bizton-sági pénccszekrényeink feltétlen biztonságban tartják értéktárgyait.

BIZTONSÁGI pénccfűzőkakat havi bérletre kiadunk.

EGY MILLIÓ DOLLÁR

BETÉTET AKAR GYÜJTENI A MAGYAR BANYÁSZOK ÁLLAMI BANKJA.

EGYNEGYED MILLIÓ DOLLÁR

már együtt van, a háromnegyed millió dollárt most fogják összeadni, illetve bankunkban elhelyezni kamatra a magyar bányászok.

Ki támogat minket igyekezetünkben és ki támogatja ezúttal is az idegen bankokat?

A magyar bányászok bankja hatalmas, erős állami bank. A dolgozó tőkéje nagyobb egy negyedmilliónál. — 3 százalék kamatot fizetünk minden betétre.

Pénzt küldünk olcsóbban, mint bárki

Európa minden részébe. Próbálja meg, mielőtt pénzt küld, hogy mennyivel több koronát adunk mi egy dollárért, mint bármely bankár ebben az országban. Bányászok támogassák a bányászok bankját.

HIMLER STATE BANK

WARFIELD --- KENTUCKY

United American Lines Hamburg American Line

NEW YORK—HAMBURG közvetlen hajójárat. Legrövidebb ut Közép-Európa bármely országába.

INDUL NEW YORKBÓL	S. S. MOUNT CLAY Csütörtök, Márc. 31. d. u. 2	a 7-es számú Pier-ről North River
	S. S. MOUNT CARROL Csütörtök, April 7. d. u. 2.	

RENDSZERES HETI JÁRATOK AZUTAN
S. S. "HANSA" (ex Victoria Louise) S. S. "BAYERN" (új)
S. S. "MOUNT CLINTON" (új) S. S. "WUERTEMBERG" (új)
2, 4, és 6 ágyas szobák vannak a hajón. Külön ebédlők, dohányzó és nappali szobák vannak a sétafelületen a III. osztályú utasok részére.
Fentartott jegyekért írjon akár melyik meghatalmazott ügynökhöz vagy

39 BROADWAY NEW YORK CITY

KIVÁNDORLÁSI

ügyekben BUDAPESTI IRODÁM DIJTALANUL nyújt segélyt és tanácsot mindazoknak, akik CSALÁDJAIKAT vagy ROKONAIKAT általam hozták ki az OHAZABÓL. AZ ÖSSZES SZUKSÉGES OKMÁNYOKAT a legrövidebb idő alatt beszerzem.

Ez a bank állami felügyelet alatt áll.

PÉNZKÜLDEMÉNYEK

DOLLÁR vagy KORONA ATUTALÁSOK. HAJÓJEGYEK, UTLEVELEK és KÖZJEGYZŐI ÜGYEK végett forduljon bizalommal személyesen vagy pedig írjon a következő címre:

JOHN NEMETH, Jr., Banker

437 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
A Washab vasútállomástól egy fél blockra

Megerkezett RED D. a magyarok barátja!

Amiért oly kedves savorog minden magyar kiszáradt ajka. A tökéletes jöl készített ital, mely visszaemlékeztet az igazi jó hazai sörre.

Nem kell többé főzni, szagot terjeszteni az egész házban. Az emberi leleményesség megtalálta, amire oly nélkülözhetetlen szükségünk van, egy tápláló, üdítő ital, teljesen elkészítve csak vizet kell hozzá keverni.

Küldjön be postán \$1.25-t money ordert vagy bélyeget és mi küldünk önnek portómentesen egy kanna RED D-t, melyből 25 üveg legamatosabb fenti italt fog kapni.

Óvakodjon az utánzatoktól. Ne igyon (home brewt) házi sört, mely veszélyes és ártalmas az egészségre. Csak egyszer kell, hogy a RED D-t megpróbálja és soha fel nem adja. Irjon e címre:

UNITED FOOD PRODUCTS CO.

743 Forest Avenue, New York, N. Y.
Ügynökök mindenfelé keresetnek.

AZ ÖN BÉBIJE RÉSZESÜLJÖN A LEGJOBB TÁPLÁLÉKBAN

Egy magyar anya Philadelphiből azt írja:

"Hogy bébijé sápadt volt, sovány és nem nyert súlyban. Miután sok másféle élelmiszert próbálkoztam, orvosra elő-
írta a

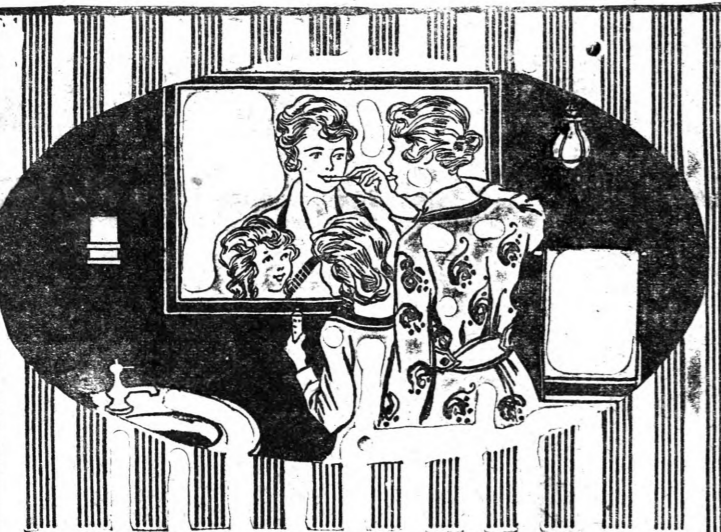
Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

nevezetű tej használatát és bébijé fél fontot nyert súlyban egy hét alatt a nagyszerűen aludt éjszakáim át, amit azelőtt sohasem tett."

The Borden Company
Borden Building New York
Vágja ki e szelvényt még MOST — és postázza még MA

és INGYEN megkapja a GYERMEK EGÉSZ-
SEGE c. könyvet, melyből megtudhatja, mint
kell bébijét egészségesnek megtartani. Valamint
etetés szabályokat saját anyanyelvén.

Név
Cím 064

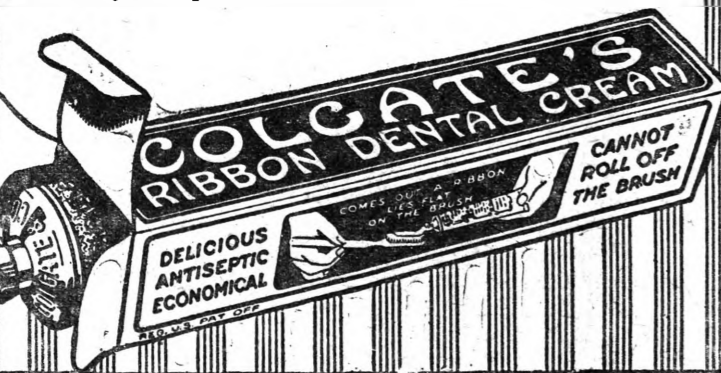

Vessen egy tekintetet a tükörbe és nézze meg fogait.

Ea a fogait tisztál, az jó egészséget jelent, tisztátalan fogak azt mutatják, hogy nem egészséges. Gyakran azért rosszak a fogai, mert hanyag és elővigyázatlan.

Vessen egy pillantást a tükörbe és azonnal megállapíthatja, hogy tiszta fogakkal mennyivel jobban fest. Kérdezze meg a fogorvosát, hogy tiszta fogorvi miért elengedhetetlen kelléke a jó egészségnek. Szokja meg, hogy naponta kétszer kell fogait megtisztítani a frissítő hatású "GOLGATE'S" fogtisztító krémmel.

"JÓ FOG—JÓ EGÉSZSÉG".
A "Colgate" név bármilyen piperecikken a becsületesség, tisztaságot és elsőrendű minőséget biztosítja. Alapítástott 1806-ban.

KI HASZNÁL PAIN-EXPELLERT?

A munkás használja, hogy fárasztó napi munkájától elzárja és fájdó izmainak enyhülést szerezzen.

A farmer használja és nem is tudna el lenni nélküle. A PAIN-EXPELLER nélkülözhetetlen minden farmházban, ahol hirtelen megbetegedések, szerencsétlen balesetek és más váratlan események bármikor előfordulhatnak.

A háziaszony használja a PAIN-EXPELLERT, ha reumatikus fájdalmak, zsába, neuralgia és kockázatos foglalkozásával járó más bajok gyengítik az erejét és energiáját.

A háziaszony használja a PAIN-EXPELLERT, ha a gyermekek csesnek és megittik magukat, továbbá légy és más rovarcsapások esetén és mindannyiszor amikor egy jó bedőrszóló szerre van szükség. Mindenki használ PAIN-EXPELLERT.

Hirek a bányák világából

A MENTŐK KONVENCIÓJA.

A nemzetközi bánya mentők és első segélyt nyújtók egyesületének végrehajtó bizottsága St. Louisban gyűlést tartott. Több napirenden szereplő tárgy megvitatása után határozatilag kimondták, hogy ez év szeptember havának első három napján ugyancsak St. Louisban nemzetközi mentő versenyt fognak rendezni.

A MOZI A BANYÁSZAT SZOLGÁLATÁBAN.

A mozi lassankint valóságos tanítómester szerepet fog betölteni, mert tagadhatatlan az, hogy az egyes iparok gyakorlati szemléltetését a mozi végezheti és végzi el legjobban. Az állami bányahivatal, most két igen érdekes filmet vetetett fel, az egyik az éghetetlen aszbeszt bányászata mutatja be, a másik kép pedig a kén bányászatot. A legközelebbi képen a vas bányászatot fogják bemutatni. A két képet február 16-án mutatták be New Yorkban a bányásztechnikusok egyesületében a szakkörök és meghívottak általános érdeklődése mellett.

ELRABOLTÁK A PAYROLLT.

Louisvilleből, Ky. jelentik, hogy a postán elraboltak egy postaszá-
kot, melyben a Wisconsin Steel Company Benham, Ky. 50.000 dollárt kivevő pénze volt. A pénzzel a bányászokat és alkalmazottakat kellett volna a fizetési napon kifizetni. A rablás pénteken, február 11-én reggel történt és a postaszá-
k Corbin, Ky. és Benham, Ky. között érthetetlen módon tűnt el. A tetteseknek egyelőre semmi nyoma sincsen.

BÉRLESSLÁLTÁSOK COLORADOBAN.

Az állam négy nagy bányavállalata értesítette az állami ipari bizottságot, hogy ez év február hó 15-étől fogva a bányászok fizetéseit sítáknál 50 centtel le fogja csökkenteni. A törvény által előírt harminc napos értesítési határidőt a társaságok pontosan betartották. A bérlesslájtó kompaniák között van a Smuggler Union Mining Company, a Humboldt Mines Company és a Colorado Superior Mining Company, mindhárom a Telluride körzetben működik. A negyedik bérlesslájtó kompania a Denbigh Mining Corporation.

VÉGET ÉRT SZTRAJK.

A Terre Haute közelében lévő American Coal Mine No. 1-ben négy hetes szünetelés után ismét megkezdődött a munka. A szervezett tagjai előzetes megbeszélés után elhatározták, hogy ismét munkához látnak. A vasúti szállítás kérdése miatt volt némi nézeteltérés a kompania és a bányászok között és ez okozta a sztrájkot.

VÁD ALÁ HELYEZETT SZÉNBARÓK.

Clevelandből írják, hogy a szövetségi esküdtörvényszék öt bánya-kompaniát és a társaságok 11 alkalmazottját helyezte vád alá illetéktelen profit szerzése címén. Tonnánként 3 dollártól 5 dollárig terjedő hasznuk volt a szénen a vádirat szerint. A vád alá helyezett kompaniák a következők: Goff Kirby Coal Company, Union

Coal Company, Federal Clay Products Company, Glenville Coal Company és George J. Markley Coal Company.

EGY BÍRÓ A SZÉNIPAR ÁLLAMI ELLENŐRZÉSE MELLETT.

John F. McGee bíró, Minnesota állam fűtőanyag diktatora egy jelentésében határozottan a mellett foglal állást, hogy az ország egész széniparát állami ellenőrzés alá helyezzék, kezdve a szén termeléstől, egészen annak forgalomba bocsátásáig. McGee bíró azt is követeli, hogy a széntermelők, ha magánosokkal kötnek üzletet azok ugyanolyan áron adják a szenet, mint az ügynököknek vagy nagykereskedőknek.

A bíró azt hangoztatta, hogy a legutóbbi esztendőben a szénbányák profitja több mint tíz százalékot tette ki annak a borzalmasan nagy összegnek, amibe Amerikának a háború került.

ESKÜVŐ

Netletonban, Pa. fényes esküvő zajlott le ez év január 17-én a helybeli katolikus templomban. Kisbégány beregmegeyi illetőségű ifjú Bilang István esküdtört örök hűséget szive választottjának, Szobonya Teréznek, aki gömörmegeyi, levathi illetőségű. Szobonya János és Bihari István örömapákon kívül az esküvőn Poch János és Szobonya Vincze násznagyok, Szobonya Mariska és Kertész Ilona nyoszolyalányok, ifjú Tóth János és Soltész Rudolf vőfélyek voltak jelen.

NÉMETORSZÁG KEVESEBB SZENET FOG FRANCIA-ORSZÁGNAK KÜLDENI

Charles Bergman a Párisban tartózkodó gazdasági küldöttség vezetője kijelentette egy jegyzékében, melyet az antant bizottságnak nyújtott át, hogy Németország a jövőben képtelen lesz a spaai szénzállítási megállapodásnak eleget tenni. A német iparok is szükiben vannak a szénnek és a francia iparok viszont szépen el vannak látva. Németország, mondja a jegyzék, nem kapta meg a szénilletményét Sziléziától és így február elseje után már csak havi 1,800, 000 tonna szenet lesz képes szállítani a franciáknak.

ÓHAZAI KERESTETÉSEK.

Rákóczi László, Ungvár, Ungmegeye, Koronaszálló, keresi atyját, idősebb Rákóczi László bányász, aki a szatmármegyei Görbed községből mintegy 8 évvel ezelőtt vándorolt ki Amerikába.

Nyiczky Lajos postaaltsz, Budapest. VI. Verseny utca 10, III. emelet 16, keresi nagybátyját, Gaál József huszti születésűt, továbbá rokonait Csaba József szatmári és Békési Sándor békési születésűket. Mintegy 12 vagy 13 évvel ezelőtt jöttek a nevezettek Amerikába és azóta semmi hírt adtak magukról.

ÓHAZAI LEVELE VAN

Frank Magyarnek levele van Ausztriából, Graz városból, Baumann Mariskától, kinek címe Graz, Grazbachstrasse 24. Ha megírja címét, elküldjük neki a levelet.

Amint, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segítségre és az ittlévőknek jó tanácsra, ne kísérletezzen ismeretlen bankárral, de forduljon bizalommal

ROTH JÓZSEF és FIA Bankházához, McKEESPORTON, PA.,

mely bank 35 év óta szolgálja a magyarság érdekeit. Pénzt a legolcsóbb napi árfolyam mellett küld, felelősség mellett gyorsan, pontosan és biztosan egy családjának, mint postakártyák vagy más hazai bankba betét gyanánt. Checket küldhet általunk haza, melyet bármely bank bevált.

Magyar egyleti ügyek

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET KÖZPONTI ELNÖKÉTŐL

A Verhovay Segélyegylet tagjaihoz.

TAGTESTVÉREK!

A Verhovay Segélyegylet kp. elnökségének átvétele után első teendőm az volt, hogy Hazletonban, az Egylet székhelyén hivatalvizsgálatot tartsak a számvizsgálók és a központi ellenőr jelenlétében. Minthogy ezen intézkedésem folytán az egész központi tisztikar együtt volt, felhasználtam tehát az alkalmat s egyúttal mindjárt rendkívüli tisztikari gyűlést tartottunk február hó 16. és 17-én, melynek eredményéről a magyar lapokból és a Verhovayak Lapjából értesülhetnek.

Tagtestvéreim! A központi elnökség átvétele alkalmával két szempontot vezettem: Először a törvény és a mindenkori alapszabályok, valamint a konvenció határozatainak pontos és lelkiismeretes betartása és a referendumra hozott határozatok szigorú teljesítése.

A második szempont a legmeszebb menő takarékoság, minden vonalon, mert csakis a feleslegesnek bizonyult kiadások teljes kiirtásával és a szükséges kiadások összegének csökkentésével érhetünk el valamit.

Már az első tisztikari gyűlésen is tetemes megtakarítást értünk el. A tisztikar ugyanis úgy határozott, hogy a nagy terjedelmű és az egyleti ügyeken kívül más közérdekű ügyekkel is foglalkozó újságnak semmi értelme nincsen. A Verhovay Segély Egyletnek egy Egyleti Értesítőre van csupán szüksége, melyet saját üzemből és sokkal olcsóbban elő lehet állítani és amely csakis a Verhovay Segélyegyletet érdeklő kalauzokat és egyleti híreket fogja majd tartalmazni.

Maga a Verhovayak Lapjának jelenlegi szerkesztője, Zámory Sándor is belátta, hogy ez a mód a helyesebb és leköszönt állásáról. A szerkesztői állás megszüntése tehát évente 2760 dollár megtakarítást jelent.

Féder Antal, a lap kiadója pedig bejelentette, hogy miután a papír és más szükséges anyagok ára leszállt, a lapot havi 50 dollár kisebb összegért lesz képes kiállítani, ami szintén 600 dollár megtakarítást hoz.

Lekerültek egyelőre teljesen a napirendről azok a kérdések, amelyek eddig Egyesületünkben minden harcnak, ellentétnek és az egyes fiókok közötti ellentéteknek közvetlen okozói voltak.

Nem lesz szó többet a 6000 dolláros elnöki fizetéséről, mert ezt a kérdést teljesen levéttem a napirendről. Ugyanaz történt a bank alapítás ügyével is.

Az egyetlen nyitva maradt, fontos és feltétlenül elintézendő kérdés: a korszerinti vagy egységes fizetés ügye.

A zavart okozó ügyek eltávolításával most minden fióknak alkalma nyílik arra, hogy békésen, megértő szeretettel tárgyalja le ezt a fontos kérdést, mely egyelőre a legfontosabb kérdése az Egyletnek.

Arra kérem a tagtestvéreket és a fiókok vezetőit, beszéljék meg, tárgyalják le ezt a fontos kérdést egymás között és nézeteiket, óhajait, kívánásaikat terjesszék a központ elé. Biztosítom az összes tagtestvéreket és minden egyes fiókot, hogy a kívánalmakat egyenlő jóakarattal, szeretettel fogja a tisztikar átvizsgálni és bármilyen is lesz a határozat, én mint központi elnök, mindig és minden tekintetben az ALAPSZABÁLYOK szerint fogok intézkedni, megfelelve a Verhovay Egylet alapszabályokban körülírt alkotmányának.

Március 14-ére hívjuk a tisztikari és felügyelőbizottsági gyűlést, akkor minden fiók megvitatathatja ezt a kérdést és teljes bátorsággal bocsájthatjuk majd általános szavazás alá, hogy végleg lekerüljön a napirendről.

A fizetés rendszer tekintetében csakis egy alkotmányos utat áll előtünk. Szavazás alá kell bocsátani a clevelandi, new yorki, youngstowni és más kis konvenciók előterjesztett fizetési tábázatokba foglalt módozatokat, a Verhovay Egylet tagságának kell ebben a fontos kérdésben a végső döntést meghozni.

Szeretettel kérem tehát minden tagtestvéreimet és az összes fiókok vezetőit, álljanak mellém, segítsenek nehéz és nagy munkában, mely csakis akkor lehet eredményes és Egyletünkre nézve üdvös, ha egy tisztikart, valamint engem is mint központi elnököt, támogatni fognak működésünkben.

Tagtestvéri szeretettel
MATHÉ LASZLÓ,
a Verhovay Segély Egylet központi elnöke.

GYŪJTÉS AZ ÉHEZŐ MAGYAR GYEREKEK JAVÁRA.

Igen tisztelt Himler ur!
A Magyar Bányaszlap február 3-iki számában igen helyesen írta, hogy halomszámra jönnek a megalkodó levelek olyan egyének-től, akik a háború előtt csak lóhátról beszéltek velünk amerikai magyarokkal; akik előtt kétrét hajolva lehetett csak megállunk levett kalappal és csak távolról beszéltek velünk. Mert a paraszt gunyának, vagy az ipari munkás zubbonyának még a szagát sem állhatták. De most a pénzünk nem volna bűdös! Nem, tisztelt Himler ur, az olyanok részére nincs adományunk! De igenis van a szerencsétlen, éhező, fagyoskodó, ártatlan kis gyermekek részére, azoknak gyűjtünk és adunk. Mert a budapesti nagyurak, a háború alatt milliomosokká lett lelketlen páriáknak nem jut arra, hogy segítsenek az éhezőkön.

Itt küldjük a murray-i magyarság adományainak kimutatását. Tekintettel a rossz munkaviszonyokra, sak \$101.00 jött össze.

Belfy és Gindy gyűjtése: Belfy András és neje \$10, Kosztik Józsefné, Vass Gyula, Sehebelhofer József, Szanyó István \$3—3, Mráz János \$2.75, György György \$2.25, Popácz Gyula, Popácz János, Popácz József, Nagy Pál, Szabó Ferenc, Szabó Pál és neje, Boros József, Horváth Lajos, Bergrszázi János, Heiner Dávid, William Sprei \$2—2, Tóth József, Horváth István, Pozsonyi Antal, Tóth János, Sándor István, Dobrovsky Ferenc, Köröskényi János, Markó András, Novák Imre, Imri Imre, Tóth Márton, Kovács Ferenc, Katona János, Bozsvai Mihály, Babos János, Horváth János, Mór Endre, Babos Gyula, Hnath Károly, Dajka János, Nyári Imre, Buday János \$1—1, Vojtkó István, Habor Pál 50—50c. Összesen \$72.75.

Tamaska János gyűjtése: Tamaska János, Szabó István \$5—5, Berényi József \$4, Jáger Imre \$2, Laczkó András \$1.50, Krajnyik Mihály, Mikó József, Kastély István, Tóth Ferenc, Kardos András, Hajdu József, Szabó József \$1—1, Kovács Sándor, Wiedman György, Mészáros Imre, Tóth Mihály, Gyüre József, öv. Csorba Andrásné 50—50c. Péter János, Cinka Vendel, Sam Heiman 25—25c. Összesen \$28.25.

A Műkedvelő Egylet derék tagjai a Cszimadia mint kísérlet című szindarabot fogják előadni a helybeli Operaházban, melynek tiszta jövedelme ugyanerre a célra lesz küldve. E helyen is köszönetünket fejezzük ki a murray-i magyarságnak az éhező ártatlan gyermekek nevében.

Belfy András, Tamaska János
Gindy György,
gyűjtők.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell, General Agents
17 State St., New York, N. Y.
Szép, kényelmes hajók Triestet felé
MÁRCIUS 23-án
S. S. PATRIA
Harmadosztályú jegy Triestig
\$100 és \$5 adó
MÁRCIUS 30-án

S. S. BRITANNIA
Harmadosztályú jegy Triestig
\$90 és \$5 adó
APRILIS 13-án
S. S. PROVIDENCE
Harmadosztályú jegy Triestig
\$100 és \$5 adó

Jegyet eladunk közvetlen Bécsig
Budapestig, Kassáig, Szegedig és
más városokig.
Jegyért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz.
Csakis olasz vízű szűkséges ezekhez a hajókhoz.

CSALÁDI KÉPEIT

ne bizza vándor ügynökökre, ne kockáztassa meg, hogy ne lassa azokat többé.
BÁRMILYEN LEGYEN
rég, halovány, kicsi, postakártya vagy amatőr felvétel
MEGNAGYITOM
pontos, hü kabinet nagyságú képeket művésziességgel készítek
MINDEN KÉPRŐL.

KÉT NAGY KÉP CSAK EGY DOLLÁR

Ez az ajánlat csak rövid ideig szól. Ne gondolkozzék, küldje be képeit még ma a pénzzel együtt. Ha nincs megelégedve, pénzét visszAADOM. E hirdetés minden szávért felelősséget vállal a közönségtől.
ROZGONYI STUDIO
1556 FIRST AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

Pontos! Gyors Biztos! MINDEN NAPOS

Dollár - Küldemény
MAGYARORSZÁGRA
Korona, Let és Dinár küldemény napi tözsdé árfolyamában
KIHOZATAL AZ ÓHAZABÓL
HAJÓJEGYEK, UTLEVELEK mindenfelé.
Kérje a PÉNZNYELI KALAUZT ingyen
A. A. Bartifay & Co.
508 FIFTH AVENUE,
McKEESPORT, PA.
American Express ügynöksége

Arthur I. Zeiger

MAGYAR ÜGYVÉD
442 FOURTH AVENUE.
Pittsburgh, Pa.

Három betű : B. O. B.

HAROM SZÓ!
BOB-bal izesítem italomat.
A BOB-kivonatok bármely italnak megadják az eredeti megszokott ízt, zamatot és színt.
Rum, Allás, Borovicska, Szilvórium, Törköly, Császárkörte, és Brandy
Izü kivonatok kaphatók.
1 adag, amely elegendő egytől 4 gallonhoz, ára a postaköltséggel együtt \$1.50, 5 adag ára \$6.50.
Utastás mellékelve.
GLENWOOD PHARMACY
FRANK Mészáros
4551 SECOND AVE.
PITTSBURGH, PA.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: Stuyvesant 984

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Editor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:

Subscription Rates:

Egyesült Államokban 1 évre \$2.00

In the United States \$2.00

Magyarországba \$3.00

In Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és ösztönzés! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

MIKOR MAGYARORSZÁGON MEGSZAVAZTA

a botbüntetést a parlament, szentül meg voltunk győződve róla, hogy csak ijeszteni akarja a láncosokat és az iparszerű gonosztevőket, de a büntetés végrehajtására nem kerül sor. Csalódtunk. Mi tagadás, ezt is kénytelenek vagyunk megmondani, hogy ez nem az első csalódásunk.

Ime, alább közlünk egy kis kulturképet, az új nemzedék (vagy magát annak tartó új nemzedék) kulturképét. Főce őrmester határozottan rokonszenves alak, talán a legrokonszenvesebb az összes jelen voltak között, mert nem akarta a hóhér szerepet vállalni, nem akarta, hogy az ő nevéhez fűződjék a "deres" gyakorlatba vétele Magyarországon, az Urnak 1921-ik esztendejében, a szikratávíró, telefon, beszelőgép, repülőgép és kormányozható léghajó korszakában. A hír olyan, mintha 1721-ben írták volna meg.

HOGYAN HAJTOTTÁK VÉGRE AZ ELSŐ BOTBÜNTETÉST?

Minap délután hajtották végre az első botbüntetést Ronka István többszörösen büntetett zsebmetszőn, akit a bíróság 10 botra és kétévi fegyházra ítél. Ronkát délután három óra tájt vizsgálta meg a fogházorvos, avégből, hogy végrehajtható-e rajta a büntetés. Utána lekísérték a delikvenst az ügyészség fogházának ugynevezett dühöngő-cellájába. A cellát korábban arra használták, hogy a fogházban esetleg elmebajt szerzett rabot oda esútkák be, ha a betegség kitört rajta. Körülbelül három hónappal ezelőtt itt állították fel a derest, melynek ugyanolyan a formája, mint a régebben használatosoké volt. A delikvenst ráfektetik és rászijazzák.

Délután négy óra volt, mikor Ronkát a cellába kísérték, ahol az ítélet végrehajtásánál hivatalból megjelent a fogház ügyésze, Fazekas igazgató és a fogház orvosa. A botozást Főce fogházorvosnak kellett volna végrehajtani. Az ítélet végrehajtása előtt azonban Főce jelentkezett az igazgatónál és jelentette, hogy ő nem vállalja a botozást. Erre az utolsó pillanatban úgy intézkedtek, hogy Ronkát Hipik Károly foglár botozza meg. Közvetlenül a botozás előtt Ronkát újból megvizsgálta az orvos és ezután al-sóruhában rászijajzták a derest. Mikor ez megtörtént, az ügyész intett a foglárnak, aki megsuhogtatta a botot és először lecsapott. Ronka az első és második csapásnál feljajdult, a többit már jajszó nélkül viselte. A botütéseket az ügyész számolta és mikor már mind a tizet lemérték, Ronkát leoldották a derestől, majd az orvos újból megvizsgálta és az elítéltet egészségesnek találta. Ronkát ezután átvitték a gyűjtőfogházba.

Az áldozat, a baromná súlyosított emberi lény, csak az első két ütés után jajdult fel, a többit már némán tűrte, de a civilizáció' ugyan- csak feljajdult és sirva mondott bucsut szép Magyarországnak, leg-alább is addig, míg ezt a szegyetlenjes törvényt, mely csak arra volt jó, hogy a jelen parlamentet igazi megvilágításában mutassa be a külföldön, az igazi új nemzedék, a nemsokára eljövendő nemzedék vissza nem vonja.

NEM IS OLYAN RÉGEN NAGY KELETJE VOLT

Magyarországon a valódi uraságoktól levett ruháknak. Sőt olyan hirdetések is megjelentek a lapok hasábjain, hogy "nem szédélgés új ruhákkal, melyek régiekként adatnak el, hanem valódi uraságoktól levett ruhák kaphatók, itt vagy ott".

Szinte hihetetlen elképzelni, hogy tud ma, a mai árak mellett egy közepes díjazásban részesülő állami vagy magánhivatalnok, keveset kereső munkás vagy mesterember egy öltözet ócska ruhát venni, ha az ócska ruhák óriási árait látjuk.

Egy husz év óta szolgáló, magasrangú államhivatalnok fizetése havonta mintegy 1800 korona. Ezzel szemben egy pár ócska gombos cipő 450 korona, egy ócska öltözet ruha 1750 korona, egy ing 150 korona, egy pár félharisnya 70 korona, egy régi kemény kalap 300 korona, egy régi nyakkendő 70 korona, egy ócska, rövid, selejtes minőségű télikabát 3000 korona.

Ne tessék tévedni, ezek mind ócska, viselt ruhák és ruházati cikkek, az új ruhának az ára sokkal, de sokkal nagyobb.

Ilyen kereseti viszonyok mellett igazán kétszer is meg kell gondolnia minden magyarnak a visszavándorlást. Nem lehet még ma az óházában annyi koronát tisztességes uton, becsülettel munkával megkeresni, hogy abból félig-meddig is rendes megilletést biztosítson az Amerikát járt magyar önmagának és családjának. Odaát ma csak azok élnek jól és olcsón, akik dollárral megrakodva tértek háza és nem bánják, ha az a pár doilár egy bizonyos idő alatt elfogy, mert csak látogatónba mentek át és visszajönnek. Ezen nem is csodálkozunk, hiszen ha csak egy fél dollárt is költ el esupán naponta, ez már 250 korona, egy hónap alatt 6500 korona, ennyi fizetése pedig-már csak a nagyon magas állású embereknek vagy nagyon sokat kereső embereknek van.

WASHINGTON ÁLLAMBAN

legels őzben hozott egy vegyes férfi és női esküdtekből álló esküdtség olyan ítéletet, melynek alapján a bűnöst a bíróság halálra ítélte. John Shmitt veszedelmes rabló és gyilkosült, a vádlottak padján. Azzal vádolták, hogy letartóztatása alkalmával ellenszögült James O'Brien titkos rendőrnek és revolverével agyonlőtte a kötelességét teljesítő rendőrt.

Nem akarjuk azt mondani, hogy nőeknek nincsen semmi helye az esküdtszékeken, de annyi tény, hogy egy ideig el fog tartani, míg teljesen belelélik magukat ebbe az új tiszttségbe és legjobb lenne egyelőre csak kisebb büntények tárgyalásakor női esküdteket berendelni. Halálos ítéletek kimondása nem a mai asszonyoknak való, megviseli az idegeiket és Schmidt megérdemelt büntetése még sok álmatlan éjszakát fog okozni annak a néhány női esküdtnak, aki részt vett a tárgyaláson.

ÜZLETFELEINK SZIVES FIGYELMÉBE!

Kérjük vevőinket és üzletfeleinket, sziveskedjenek a hozzánk intézendő b. leveleiket ezental a telep postájára küldeni, az alábbi címre. Aki pénzt küld, az a money ordert ezental is Warfield-re kérje, mert az új postán money ordereket nem váltanak be. De a leveleket mind tessék az alábbi címünkre küldeni:

Buck Creek Land & Development Co.

HIMLerville, KY.

MARTIN CO.

\$ Egy tekintélyes magyarországi lap a "Külföldi Magyarorság"

felhívja és kéri az összes magyar amerikai bankárokat, hogy minden pénzt az

American Express Co. Dollár-Csekkjeiben utaljanak át.

Ezt azért kéri, mivel tudják, hogy ez a legjobb mód arra, hogy az amerikai dollár óriási vásárló ereje eljuttatható legyen a világ bármely részébe.

Magyarországba ön is minden pénzt csakis az American Express Co. Dollár-Csekkjeivel küldjön

Az biztosítás veszteség ellen, semmi nem bélyegezhető el értékéből és beváltható bármikor, amidőn az ártolyam a legkedvezőbb.

Követelje, hogy pénze a mi Dollár-Csekkjeinkben legyen átutalva és kérje a mi nyugtánkat.

Ha pedig utazik, ne mulassza el kérelmezni a mi TRAVELING CSEKKJEINKRE kicserélni.

Minden körülmények között írjon hozzánk bővebb felvilágosításért, vagy keresse fel bármely fiókunkat.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

Foreign Money Order Department "A"

65 BROADWAY

NEW YORK, N. Y.

Más fiókjaink:

118 West 39th Street

18 Chatham Square

MEGLOPOTT MAGYAROK

Morgantownból írják, hogy megint valami tolvaj csavargó veszélyeztetni a környékbeli magyarságot. Legutóbb Szapos Ferenc testvérünk járt pórul, akitől a tolvaj ruhaneműt lopott el. Egy másik ismerősétől 90 dollár készpénzt. Pedig jövevény volt az illető, aki még 12 dollárt is adott neki, hogy elutazhasson a plézzről és mégis csak meglopta. Megkárosította lopásokkal Emődy Istvánt és Birót is. Steve Boros név alatt szerepel a jómadár. Minden plézen változtatja a szakmáját és a nevét is. Mindenesetre óvakodjanak tőle a burdosgazdák és testvérek.

HIVATALOS HIRDETMÉNY

A m. kir. pénzügyminiszter 1920. június hó 2-án kelt B 81903. számú rendeletével megengedte, hogy Amerikából bármely feladó cégtől származó magánosok címére érkező és 50 kg.-ot meg nem haladó szeretetadományok a vám-tarifája XII. cikk 2-ik pontjának és az 1919. évi október 25-én 5510 M. E. szám alatt kiadott rendelet 1. szakaszának rendelkezése alapján vámmentesen és behozatali engedély nélkül kezeltesse.

Szeretetadományok gyanánt csakis elsőrendű szükségleti tárgyak és használati cikkek, úgy mint ruha, fehérnemű, élelmiszer, közhelyes szappan, esetleg vetőmagvak és mezőgazdasági eszközök stb. kezelhetők és feltétel, hogy a csomagokat feltűnő jelzéssel mint szeretetadományok "Relief Christi" már a feladó megjelölje.

BIZTOS BANK - ÜZLET

Mi szivesen fogjuk az Ön pénzét az óházába küldeni, teljes biztonság mellett, hogy a pénz minden késedelem nélkül lesz a címzettnek kifizetve.

Ugyan olyan biztonságot ajánlunk az Ön megtakarított pénze elhelyezésére. Örvendünk, ha Ön takarékjait nálunk helyezni el.

Mellion National Bank
Pittsburgh, Pa.

NAGY Társas utazás

Március 9-én Amerika hajón

Március 23-án Patria hajón

Ha nem ezen hajóval óhajtana utazni, úgy ajánljuk az alább felsorolt gyorshajók bármelyikét:

MÁRCIUS 23-án A REGINA ITALIA HAJÓN

FIUMÉBA

ARGENTINA hajó Március 10-én Triesztbe
PRINCES MATOIKHA hajó Március 8-án Triesztbe
ARGENTINA hajó Március 10-én Triesztbe
PRESIDENT WILSON hajó Március 26-án Triesztbe

Ha haza akar utazni, forduljon bizalommal hozzánk. Nálunk nemcsak hajójegyét veheti meg, nálunk lakhat, étkezhet, egyszóval az első naptól az utolsó napig a MAGYAR BANYÁSZ OTTHONBAN (a magyar banya munkások otthonában) tartózkodik. HA NINCS UTLEVELE, IRJON S MI AZONNAL MEGSZEREZZÜK.

Sok száz hazautazó testvérünk elővigyázatosságból jóelőre megcsináltatja utlevelét. Gondoskodjék ön is arról, hogy utlevelé készen legyen.

Ha bármilyen más hajón akar hazautazni, írjon nekünk és küldjön előleget, hogy helyét lefoglalhassuk.

P É N Z K Ü L D É S.

Mint az American Express Company megbízottai a leggyorsabban és legmegtényosabb áron utalunk át bármilyen pénzüsszeget Magyarországra, Ceho-Slovakiába, Erdélybe és Jugoszláviába. Minden pénzküldő a világ legnagyobb pénztintézetének, az American Express Companynak eredeti nyugtáját kapja.

Ó-HAZAI JOGÜGYEK

A Magyar Bányász Otthon óhazai jogügyi irodáját egy óhazai okleveles ügyvéd vezeti, kitünő összekötőjei seink és megbízottaink vannak az óházában és a megszállt területeken. Bármilyen KIHozATALI vagy ÓHAZAI JOGÜGYEKben a testvérek rendelkezésére állunk.

Ha pénzt akar küldeni

Ha hajójegyét akar venni

Ha ó-hazai ügyét akarja elintéztetni

Ha az ó-hazai rokonait akarja megkerestetni

Ha családját szeretné kihozatni,

FORDULJON MINDIG HOZZANK.

Magyar Bányász Otthon

RÓNA ÁRMÁND, Manager

75 EAST 10th ST., NE W YORK, N. Y.

MIELŐTT MOSTANI LAKHELYÉRŐL ELINDUL, KÉRJEN MINDIG BANYÁSZJELVÉNYT!

Miért kell minden magyar bányásznak előfizetnie a Magyar Bányászlapra ?

1. Mert a Magyar Bányászlap az amerikai magyar bányászok legjobb barátja, gyámolítója és tanácsadója.
2. Mert a Magyar Bányászlap szóval és tettel mindig a magyar bányászok érdekeit szolgálja.
3. Mert a Magyar Bányászlap sohasem kért a magyar bányászoktól semmit, hanem mindig csak adott.
4. Mert a Magyar Bányászlap az egyedüli magyar bányászság, mely oktat, nevel és tanít.

A zöldekről

Egyre több és több "zöld" érkezik az utóbbi időben Amerikába és bizonyos sajnálkozással kell megjegyeznünk, hogy ezek a zöldek valahogy nem olyanok, mint amilyenek mi voltunk annak idején.

Óriási reményekkel eltele szállnak partra a mindent megváltó Amerikában és keservesen csalódnak már az első pár napon, amikor azt látják, hogy itt bizony nem sippal-dobbal nádi hagedével várják őket a már ittlévő amerikai magyarok, hanem meglehetősen komoly arccal tudatják az érkezetekkel, hogy no, most már vége a facéorkodásnak, a sétálásnak és hozzá kell látni a komoly munkához.

Nem lehet ebben a kérdésben általánosítani, az új zöldek között is vannak olyanok, akik komolyan gondolkoznak és komolyan hozzálátnak a legelső kínálózó munkához, de bizony az ilyenek meglehetősen kevés számmal vannak. A legtöbb iskolázott zöld, a kinek odaát az országban valami rangja, hivatala, vagy megfelelő állása volt, irtózik a testi munkának még gondolatától is és alaposan elcsodálkozik, amikor azt látja, hogy a bősök nem nagyon kapkodnak utána és néha tíz helyre is be kell kopogtatniók, míg valahol egy szerény megélhetést nyújtó állást kapnak, kemény munka árán.

Nagyon gyakran halljuk a zöldektől azt a kijelentést, hogy ha ennyit dolgoztak volna otthon, mint amennyit itt a megélhetésért dolgozni kell, akkor ott is meg tudtak volna élni. Hát atyámfiai, ebben az egy mondatban azután benne van szegény szülőházánk minden baja, szenvedése, letörése.

A kaputos ember azt itt tanulja meg, hogy mit jelent a munka, akár testi, akár szellemi munkába fogják be. Odaát csak úgy tessék-lássék dolgoztak az emberek. Reggel 9-kor beültek az irodába, de féltizenegy órakor már söröztek és zónapörköltet rülményeikbe.

falatoztak a Három rózsában, vagy a Zöld bakkecskénél, már ahogy az illető város nagy vendéglőjét hívták. 12-kor szépen hazamentek ebédre, azután három körül visszasétáltak a hivatalba és 5-kor kimentek a rétre, vagy a szőlőbe pihenni, télen meg szánkoztak, koresolyáztak vacsoráig, vagy a kaszinóban kergették a pagátot.

Itt is élnek így némelyek. Szó sinesen róla, de ezek már abból az osztályból kerülnek ki, akik ledolgozták a maguk részét és most pihenni akarnak. Az öregebb bősök, akik már megszédtek magukat, a jobbmódu kereskedők azok dolgoznak naponta négy-öt órát, de odaát senki sem dolgozik ennél többet.

Azután még egy hibája van a most érkezett zöldeknek. Se-hogy sem tetszik nekik az amerikai szokás és minden áron a saját külön formájukra szeretnék átalakítani Amerika 110 millió lakosságát. Hát ez sem megy. Az egyszerű éplábu embert megcsodálták a sánták falujában és ki is nevelték. A vége mégis csak az lett a dolognak, hogy az éplábu ember is mankót kapott a hóna alá, mert különben nem lett volna maradása a sánták falujában. A zöldeknek is kell tenniük, akár tetszik az amerikai szokás, akár nem, kappják a mankót hónuk alá, mert arra igazán semmi kilátásuk nincsen, hogy az amerikai szokásokat formálják át a maguk kedve és kénye szerint. Eleinte kellemetlen lesz a mankó, nehezükre fog esni a járás, de minél hamarabb veszik elő, annál hamarabb szokják meg és rövidesen már nem is fogják érezni.

Nem akarunk mi itt tanácsokkal szolgálni a zöldeknek, úgy is hiába adnánk tanácsokat, mert minden egyes idevándoroltnak ki-nyílik idővel a szeme és beletörődik a viszonyokba. Csak rá akarunk mutatni a hibákra és meg akartuk mutatni a módját, hogy milyen uton-módon szoknak bele leghamarább megváltozott körülményeikbe.

MATOAKA VIDÉKI MAGYAROK!

Ha pénzt biztos helyen óhajtja tartani vagy az óházába pénzt akar küldeni, forduljon bizalommal hozzánk...

Az egyedüli magyar DETEKTIV

Helybeli és óhazai ügyek elintézése. Ha keresi férjét, feleségét stb. forduljon bizalommal hozzánk...

JULIUS J. KRON 302 Broadway, Room 706 NEW YORK, N. Y.

A Közép-Nyugat egyedüli magyar hetilapja

St. Louis és Vidéke Szerkesztő: KALDOR KALMAN EGY ÉVRE 2 DOLLÁR

UJ ÉV UJ ESZME!

Uj könyvet, amely nélkülözhetetlen minden Magyar Otthonban, küld a Manufacturers Patent Co.

POLACHEK ZOLTÁN főmunkás 520 FIFTH AVE., NEW YORK

Anchor Line

S. S. CALABRIA

Március 2-án indul Fiuméba, Dubrovnikba és Triesztbe

HUSVÉTRA

A konyhában és a ház körül Mák, fontja 30 Paprika, fontja 30 Foghagyma, fontja 30

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Szerkesztői üzenetek.

Kérjük a következőket, hogy tudassák új és helyes címeiket, mert leveleiket visszaküldte hozzánk...

KONZULI KERESTETÉSEK.

Az alább felsorolt személyek szíveskedjenek címüket a kir. svéd főkonzulátus magyar osztályával közölni...

Arzlinger Anna, Nagyszentmihályról, Banofy Lajos Nyitra-megyei, Bernát Emilia, Deutsch Ferenc (optikus) Nyirbalkáni, Deutsch Mihály Szőce, Deutsch Mór Miskolcraól, Dobrovsky Viktor Sátoraljaújhelyről...

Az angol szénipar válsága. Az angol szénipar ismét válságos idők előtt áll. Ez alkalommal azonban nem munkás zavarok okozták ezt a válságot...

Külföldi bányahirek

MAGYARORSZÁG SZÉNTERMELESE.

Magyarország bányái a legújabb kimutatások szerint jelenleg 19 ezer tonna szén termelnek naponta.

A SAAR VIDÉK SZÉNTERMELESE.

Múlt év október havában a Saar vidékén francia igazgatás alatt a széntermelés 846.000 tonnát tett ki.

FELSŐ SZILÉZIA SZÉNANYAGSZATA.

A lengyel kormány elhatározta, hogy a népszavazás megejtése után Felső Sziléziában a jelenlegi módszer szerint fogja folytatni a bányászkodást...

A BELGA SZÉNTERMELES MÁR RENDES.

Samuel H. Cross Amerika brüsszeli kereskedelmi kiküldöttje jelenti, hogy a belga szénbányák termelése már teljesen rendes és elérte a háború előtti átlagot.

AZ ANGOL SZÉNIPAR VÁLSÁGA.

Az angol szénipar ismét válságos idők előtt áll. Ez alkalommal azonban nem munkás zavarok okozták ezt a válságot, hanem az angol szén export csökkenése.

NAGY SZERENCSETLENSÉG EGY CSEH Bányában.

Chemnitzből táviratozzák: Az Oesnitzai Bányatársulat Béke tárnájában robbanás történt és az

egész akna beomlott. A robbanást veszedelmes morajlás előzte meg. Ez volt a szerencséje sok bányásznak, mert még idejében menekülni tudott.

AMERIKAI SZÉN EURÓPÁNAK.

Amerika főlegesen szénmennyiségét igyekszik Európában eladni. Ujjabban Franciaország kap havonta 700.00 tonnát 16 dollár árban.

Az amerikai bányák termelése ma nagyobb, mint valaha. Az 1913 évi termelés kerek 570 millió tonna volt.

Mindenekelőtt azt kellene megállapítani, hogy körülbelül hány mechanikai munkása van Amerikának. A legutóbbi, megbízható forrás erre vonatkozólag a World Almanacjában Crowder generális kutatásai alapján megjelent számadatok...

HOLLAND Bányamunkások Munkabére.

Az 1920. év harmadik negyedében a földalatti munkások átlagos bére 8.03, a külszínen dolgozóké 5.42, az összes munkások átlagos bére 7.23 holland forint volt.

SZÉN SZÁLLÍTÁS SVÉDORSZÁGBA

Mint Stockholmból jelenti Murphy amerikai konzul 1920 folyamán Svédországba több mint egy millió tonna amerikai szén szállítottak.

SVÁJCSBA NAGY MENNYISÉGBEN MEGY AMERIKAI SZÉN

Svájcsba 1920 során 1.227.259 tonna amerikai szén szállítottak. A kimutatások szerint az Egyesült Államokból érkezett svájci területre a legtöbb szén.

A munkanélküliség

A MUNKAÜGYI MINISZTERIUM JELENTÉSEI NEM ADJÁK A JELEN HELYZET MEGBIZHATÓ TÜKRÉT

John B. Densmore a munkaügyi miniszterium megbízásából jelentést adott ki a munkanélküliség számarányáról.

A kimutatásban azt is felemlítik, hogy a munkájukat veszített mechanikai munkások legnagyobb része iddőközben már elhelyezést nyert a farmokon.

Frank Morrison az American Federation of Labor régi titkára, aki igazán alaposan ismeri az amerikai munkásviszonyokat, nemrégiben azt mondta, hogy nézete szerint Amerikában mintegy 2.300.000 fönyire tehető a munkanélküliség száma.

Mindenekelőtt azt kellene megállapítani, hogy körülbelül hány mechanikai munkása van Amerikának. A legutóbbi, megbízható forrás erre vonatkozólag a World Almanacjában Crowder generális kutatásai alapján megjelent számadatok...

Mult év január havában az üzlet elérte tetőfokát, a vevők még nem helyezkedtek a nem vásárlás álláspontjára, a gyárak teljes üzemben dolgoztak, a bányák ugyancsak és még szó sem volt munkaskizárásokról.

Mult év január havában az üzlet elérte tetőfokát, a vevők még nem helyezkedtek a nem vásárlás álláspontjára, a gyárak teljes üzemben dolgoztak, a bányák ugyancsak és még szó sem volt munkaskizárásokról.

Egynehány tanulságot azonban így is levontunk belőle és ez az, hogy Amerika mégis csak hatalmas ország, mert a keleten megkezdődött munkanélküliség első hulláma csak hat hónap múlva volt érezhető a Csendes Óceán partján.

Egyébként a jelentés inkább a mult helyzetet mutatja be képletesen, nem pedig azt, hogy milyen az állapot a munkanélküliséget illetve ma.

AMERICAN LINE

KÖZVETLEN ÖSSZEKÖTTETÉS NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT ELSŐ ÉS HARMADOSZTÁLYU UTASOK SZÁLLÍTÁSÁRA

RED STAR LINE

KÖZVETLEN ÖSSZEKÖTTETÉS PHILADELPHIA ÉS DANZIG KÖZÖTT HAMBURGON KERESZTÜL

Az Első Magyar Kézimunka és Stempelő Gyar

INGYEN küld árjegyzékét INGYEN HA PÉNZT AKAR MEGTAKARITANI, kérje azonnal az árak árcsökkenése folytán a legújabbban megjelent árjegyzékünket...

VIZDISZTILLÁLÓ (kislüst) vörös rézből, a legjobb kivitelben kapható a készítőnél. A 3 gallonos ára \$17.00, 5 gallonos \$20.00.

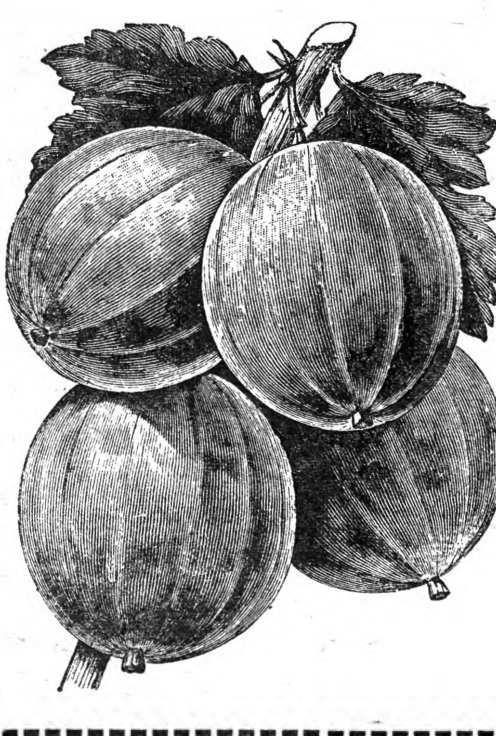
Akar dörzsölés nélkül 1 centért mosni? Ha a Mitchell Magic Marvelt használja, azonnal kimoshatja az egész heti mosást 15 perc alatt egy centért.

Husvétra

is hazaérkezik az a csomag Magyarországra vagy a megszállott területekre, melyet mi küldünk haza. Tizenhétéznél több ténylegesen kézbesített csomag bizonylatlan időkben biztosítja azt, hogy olyan összeköttetésünk van Magyarországgal, mint senki másnak.

PÉNZKÜLDÉSI, HAJÓJEGY, PÉNZVÁLTÁSI, UTLEVELSZERZÉSI ÉS KÖZJEGYZŐI ÜGYEKBEN IS.

F. Wm. GERTZEN CO. Inc. Foreign Department "A" GERTZEN BLDG., 70 WEST STREET, NEW YORK, N. Y.

Ismét megjelent

és már szétküldését megkezdjük az 1921. évre szóló több száz képpel ellátott kertészeti nagy képes árjegyzékünket, amely magában foglalja

"Saját telepeinken termett." mindennemű gazdasági, konyhakerti és virág magvakat, ugyanint mindennemű gyümölcs, díszfák, díszbokrok száz-ezer számban, oltott rózsákat, szőlőt, köszmétét, ribizskét és más egyéb bogycs gyümölcsű csemetéket, szoba virágokat.

Irjon azonnal az alábbi címre és teljesen ingyen küldjük az 1921. évre szóló nagy képes árjegyzékünket, mely angol és magyar nyelven jelenik meg.

KÁLLAY BROTHERS CO. PAINESVILLE, OHIO

SZEGEDRŐL NEW YORK-BA

MOST ÉRKEZETT AZ ÓHÁZABÓL!
Piros, mint a legpirosabb rózsá. Izletes, zamatos, mint amilyen csak a valódi Szegedi rózsá-paprika lehet. Sokáig nem volt, de most már van! A paprika, amit most használ, nem elég szép, nem elég jó! Próbálja meg az én paprikámat, akkor soha többé más nem használ. Az én paprikámat olyan hazai "MÉG KÖLL" ize van, mert az valódi szegedi rózsá paprika. Nem erős, de gyönyörű szépsége és a legkínzóbb ize van.

SZEGEDI RÓZSA PAPIKA
1 font\$1.00
öt font egyszerre\$4.00
Dunántúli erős paprika 1 font \$1.00

JÓ HA VAN A HAZNÁL!
Hazai rudas vanília, 5 rud.\$0.50
Hazai sáfrán 1 csomag\$0.50
Hazai kék mák 1 font\$0.55
Hazai derelyevágó\$0.35
Hazai hurkátóló\$0.95
Nagy Budapesti Szakácskönyv

2000 recepttel és 200 képpel \$2.50
ÜLJÖN LE ÉS ÍRJA MEG RENDELÉST MOST! mielőtt elfelejt!

Lányok, asszonyok! Tudják-e, hogy a férfiak keresztes az ut a gyomron keresztül vezet?

MINDEN RENDELÉST POSTÁN BÉRMENTVE HAZHOZ SZALLITVA KÜLDÖK

Rendeléssel együtt küldje be a pénzt is, mert utánvétellel nem szállítok.

"AZ ÚJ KIS ÓHAZA"

Amerika legnagyobb magyar áruháza

EMIL NYITRAY
224 EAST 19th STREET,
NEW YORK, N. Y.

SÉRVÉN SZENVEDŐK

Dobják el sérvkötőiket.
Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadulást STUARTS tudományos ADHESIVE PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hátra-erő az magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalkatu szorító kötéleket. Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO
kötőleket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit nyújt másoknak. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Éskü alatt tett vallomások az ország minden részéről bizonyítják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavították azt a kitudorodást, amit "sérvnek" nevezünk. NE VÁRJON. NE KÉSEDEL-
MÉSKEDJÉK. Küldje be a nevet és címet MA és mi elküldjük INYEN PRÓBÁRA PLAPAO-t, a szakadástól szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

DRY?
8 gall \$1.98
Amerika száraz lett és azt mondják, hogy a whiskey vesztett el az örök. De nem kell emiatt aggódnia, mert a Union Mail Order Co. 478 National Ave., Milwaukee, Wis. olyan kivonatot árusít, amiből néhány gallon igen jó és zamatos italt készíthet. Ihat ezzel reggel, munka után, étkezésnél, mulatságokon, összejöveteleken vagy lakodalmakon és ez ital olyan jó, hogy egyszeri próba után, mindig többet kíván belőle. Ez a cég jótáll érte, hogy mindenki meg lesz elégedve. Egy csomag kivonattal, amiből nyolc gallon jó italt készíthet, mindössze csak \$1.98-ért kerül. Jegyezze meg, hogy csakis e cégtől kaphat ilyen sok kivonatot ilyen olcsó árában. Ha ön beküldi \$1.98-ért, a postafordulvált elküldi önnek a kivonatot portmentesen. De ha inkább csak akkor fizeti, amikor a kivonatot megkapja, egyszerűen vázja ki e hirdetését és küldje be az alatti címre az ön pontos címével együtt és a cég azonnal elküldi önnek a kivonatot és a szállítással foglalt érte \$1.98-ért és 20 centet pedig a csomagolás és szállítást.

UNION MAIL ORDER CO.
Dept. 203
478 National Avenue,
MILWAUKEE, WIS.

HETI 50-100 DOLLAR
Állandó jövedelem oly megbízható férfiak és nők részére, akik országszerte jól ismert gyógyszeripari lakóhelyük és környékükön ingyen próbákat szétosztani és rendelkezést tesznek óhajtanak. Irjon ma ingyen mintakért és részletes felvilágosításért. Juvento Laboratory, Inc. 2930 W. Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

A bányászlakásokról

MINDENÜNK LEHET HA AKARJUK.

Mélyen tisztelt szerkesztőség! A február 17-iki számból látom, hogy önök ismét egy közérdekű kérdést vetettek fel, mely igazán megvitátás érdemel.

Nem hagyom szó nélkül ezt a cikkeket, melynek első kérdése az volt, hogy helyeslem-e, hogy a munkásoknak saját tulajdonukat képező otthonuk legyen. Igen is helyeslem és amennyire tőlem telik, elő is fogom segíteni ennek az eszmének valóra válását. Biztosan tudom, ha minden egyes munkás úgy gondolkoznék, mint én, akkor nem is olyan sokára nemcsak háza volna minden magyar bányásznak, de megalakulnának a munkások tulajdonait képező bányák, műhelyek, szövőgyárak és vasöntödék is.

Magunk csinálnánk minden szükségességet és mi magunk élveznénk munkánk gyümölcsét is. Ha minden bányásznak meg lesz a maga saját háza, kis kertje, akkor nem lesznek majd kitéve olyan dolgoknak, mint amilyenek most Mingo Countyban a kilakoltatások körül megesnek.

Meg kell és meg tudjuk mutatni a szénbányáknak és vaskirályoknak, hogy mi is tudunk szemet termelni, vasat önteni és akkor nem fognak olyan könnyen elbánni a munkás emberekkel.

De amíg az egész munkánsnép össze nem áll egy táborba, mint a mi kis társaságunknál összeállt egy néhány bányász és ha ténylegesen meg nem mutatják, hogy mit tudnak, mire képesek, addig nem érnek el semmit és a munkáltatók csak kötelet fognak a nyakuk köré, mellyel akkor és úgy ráncigálják őket, ahogyan nekik tetszik.

Én csak egy utat módok látok azonban erre, alapítsunk és nyissunk bányákat és gyárakat, magunknak, magunkért, a magunk javára, a magunk munkásságával. Nem szabad megállanunk a megkezdett uton, hanem mindig csak tovább kell haladnunk, mert ez az az eredmények felé vezető út.

El kell így jönnie és nem is sokára annak az időnek, hogy minden munkásnak, minden bányásznak meg legyen a maga földje, nem nagy földje, éppen csak annyi, hogy megvehesse rajta a talpát; házat és egy kis kertet építen rajta és akkor már van biztos otthona, ahonnan ki nem zavarhatják egyhamar és jótalanul.

Ez az idő lesz a munkásoktól legszébb és legjobb ideje, a legboldogabb, mely hogy minél előbb eljőjön, tisztán csak rajtunk áll és senki másón.

Kiváló tisztelettel
Czoka P. György,
Brillianto, Ohio.

HELYES HA A BANYÁSZ BIRNI FOJJA A HAZÁT.

Tisztelt Szerkesztő ur!

A feladott kérdésre én csak azt felelhetem, hogy helyes, ha a bányász saját házában fog lakni. helyes egy a munkás, valamint a munkaadó kompnia szempontjából. A bányászoknak nem kellene gyakran helyről helyre vándorolni, mert ha az embernek saját háza lenne és a kompnia nem banna vele emberségesen, akkor a munkás még mindig elmehet más helyre dolgozni és a családját ott hagyhatná egyelőre a családtól házában.

Természetesen ennek a dolognak is két vége van, mint mindennek. Én a magam részéről nem vennék át házat egyetlen egy kompnától sem, ha nem biztosítaná, hogy engem is csak ugyanolyan elbánásban részesít, mint azokat, akiknek például házuk nincsen. De egy kis ösztöniséggel és megértéssel minden nézeteltérést és különbséget el lehetne oszlatni ebben a kérdésben.

Apró hírek

KÖVETENDŐ PÉLDA.

Nagy Lajos egyszerű munkás ember létére is többet tett az amerikai magyarság és a magyar fajta érdekében, mint sokan mások. Pár nappal ezelőtti levelet irt nekünk a messi St. Louisból, ahol jelenleg dolgozik, hogy küldjünk neki egy néhány magyar Abécés könyvet, mert tanítani akarja az amerikai kis magyarokat, a második nemzedékét magyarul is, nehogy elfelejtsék apák nyelvét.

Készséggel tettünk eleget felkérésének és elküldtünk neki egy néhány Abécés könyvet, sajna nem annyit amennyit kért, mert mi is kifogytunk belőle, de mégis elegendőt ahhoz, hogy szép munkáját megkezdhesse. Mrs. Nagy kézimunkára is tanítja a magyar kis.lányokat és természetesen sem Nagy Lajos sem a felesége, nem kérnek lelkes munkásságukért semmi más csak köszönetet. Ez kiküldi nekik.

UTBAN HAZAFELÉ.

Másfél évvel ezelőtti Budapestem megjelent egy dal, amelyet tünőtő szeretettel fogadtak. A zongorára írott darab címe: Utban hazafelé. A darab szövegét és zenéjét dr. Mihók Ernő írta, a ki új-ságiró kollégáknak, az Amerika szerzte ismert Mihók Sándornak az öcsese. A darab a Szibériában szenvedő magyar foglyoknak és azok között levő Mihók Géza honvédkapitánynak van ajánlva. Ezt a darabot hosszú ideig énekelte estéről-estére Abonyi Géza, a budapesti "Intim kabaróban" és a pesti közönség nemesak a fülbemászó zenének, de a szibériai magyar foglyokról való megemlékezésnek adózott, amikor a szóbanforgó zenedarabot olyan meleg szeretettel felkarolta.

Ezt a zeneművet mos Amerikában is kinyomatta Mihók Sándor a szerző bátyja és darabonkint 1 dollárért árusítja. Mihók öcsese, Géza, még mindig fogságban van és a zenemű eladásából befolyó haszon épen azt a célt szolgálja, hogy Mihók Géza végre megszabadulhasson a hét éves rabságból.

Meg vagyunk győződve, hogy Mihók Sándor kollégáink ebben a törekvésben nagyszámu barátai és ismerősei támogatni fogják és a szóbanforgó zeneművet megrendelik, a mely a bérmentes szállítással együtt 1 dollárba kerül. A megrendeléseket az 1 dollár előzetes beklidése mellett a következő címre kell küldeni: Alexander Mihók, 336 West Federal Street, Youngstown, Ohio.

KÖRELEM
Nagy István honfitársunk már negyedik esztendeje ágyban fekvő beteg és Allegheny megye menházában (Allegheny County Home) fekszik Woodville, Pa. Teljesen keresetképtelen, dolgozni nem tud, mert mint írja, már négy esztendeje nem hagyta el betegágyát. Felesége odaát él az óházában, 6 pedig itt tengeti kegyelemkenyéren szomoru életét. 1914-ben jött szerencsétlen honfitársunk Amerikába, de már 1915-ben súlyosan megbetegedett és azóta sem gyógyult ki. Arra kéri a jószívű testvéreket, hogy tegyék könnyebbé sorsát egy pár garanyai adománygyal, melyet mindenkitől hálás szívvvel fogad.

KÖVETENDŐ PÉLDA.
A los angelesi, a riversidei, a sanbernardinói és a fontana Chamber of Commerce-k szivesen adnak felvilágosítást mindenkin a földékről és egyike a következő levelet intézte a Hungarian Colonization Companyhoz:
Gentlemen:—We can most highly recommend the land for general farming purposes, the growing of grapes, citrus and deciduous fruits. The largest winery in the world are in this vicinity, and grapes have been grown here successfully for many years.
The land has an average elevation of 1920 feet above sea level, and therefore has a breeze every afternoon during the summer, which keeps the temperature much lower than in many parts of Southern California. A normal year rarely has a temperature to exceed 100 degrees or lower 30 degrees.
Water for irrigation and domestic use in this section is obtained from Lytle Creek. This pure mountain water is delivered to the land in concrete pipes. The climate is one of the most healthy in the State.
(Magyarul: Uram!—A legmelegebben ajánljuk a földeket bármilyen gazdálkodásra és különösen szőlő és gyümölcseltermelésre. A világ legnagyobb szőlőtelepe van közvetlen szomszédságában és a szőlő művelést évek óta nagyszerű eredménnyel űzik. A földek mintegy ezerköt száz lánny magasságban fekszenek a tenger színe felett, aminek következményeképpen még a meleg nyári napokon is mindig van hűs szellő és ez sokkal kellemesebb teszi a hőmérsékletet, mint bármely részében déli Californiának. Az átlagos évi hőfok 30 és 100 fok között váltakozik. A víz egy az irrigálásához, mint a házi használatra a Lytle Creekből. Ez a tiszta hegyi víz cement csövekben van a földre vezetve. A környék klímája a legegészségesebb egész Californiában.)
Az állami földügyi intézet hivatalos jelentésében a következők az a földéről:
"The relatively high development of the land is due principally to its favorable location with reference to good roads and shipping points, and to the case handling the soil and its general productiveness."
(Magyarul: Az a nagy előhaladás, amit e vidék tett, köszönhető a pompás fekvésének, jó utának, kiváló közlekedésnek, a föld könnyű megmunkálhatóságának és általános termékenységének.)

Budapest -- Californiában.

MÉHANY héttel ezelőt adtunk hírt arról, hogy az örökös nyár hazájában, felsugaras Californiában egy magyar telepitést indítottunk meg, amely telepitésnek a központjának a californiai Budapestet E rövid idő ódacára máris oly hatalmas eredményeket értünk el, amelyhez fogható még nem volt idáig a telepitések történetében.

A californiai Budapest megermentése óriási sikerrel halad előre. A keleti államokban, meg Canadában lakó honfitársaink közül százan és százan értesítettek már arról, hogy immár áruba bocsátották házaikat, farmjaikat, ingatlanait és amint eladják azokat, az első vonattal indulnak utnak Budapestre, hogy segítsék megújításukat nekünk annak felépítésében.

Eddig csak mi szoltunk Budapestről az amerikai magyarsághoz. Azonban az élet és tapasztalat igazolja, hogy ha az legjobb és legemesebb eszelekedetekkel szemben is mindig akadnak gáncsolók, akiket semmi más nem vezetett, mint részben a gyűlölködés és irigység, részben a rosszindulat. A mi nagy munkánk sokkal nemesebb, sokkal magasabb, semhogy ilyen kicsinyes dolgokkal foglalkozzunk. Mi nem értünk rá apró támadásokra válaszolni.

Most azonban szólnának mások Budapestről és környékéről. Itt közlünk néhány véleményét, egyrészt hivatalos közlegyekről, másrészt olyan magyar honfitársainktól, akik személyesen jártak ott és vizsgálták meg azt a nagyszerű helyet, ahová mi a magyarságot telepitjük és részben olyanoktól, akik már le is telepitettek ott, avagy foglaltak le maguknak földeket. Olvassák el figyelmesen, hogy miképpen nyilatkoznak az illetők.

MILYENEK A FÖLDEK BUDAPEST KÖRNYÉKÉN

A los angelesi, a riversidei, a sanbernardinói és a fontana Chamber of Commerce-k szivesen adnak felvilágosítást mindenkin a földékről és egyike a következő levelet intézte a Hungarian Colonization Companyhoz:
Gentlemen:—We can most highly recommend the land for general farming purposes, the growing of grapes, citrus and deciduous fruits. The largest winery in the world are in this vicinity, and grapes have been grown here successfully for many years.
The land has an average elevation of 1920 feet above sea level, and therefore has a breeze every afternoon during the summer, which keeps the temperature much lower than in many parts of Southern California. A normal year rarely has a temperature to exceed 100 degrees or lower 30 degrees.
Water for irrigation and domestic use in this section is obtained from Lytle Creek. This pure mountain water is delivered to the land in concrete pipes. The climate is one of the most healthy in the State.
(Magyarul: Uram!—A legmelegebben ajánljuk a földeket bármilyen gazdálkodásra és különösen szőlő és gyümölcseltermelésre. A világ legnagyobb szőlőtelepe van közvetlen szomszédságában és a szőlő művelést évek óta nagyszerű eredménnyel űzik. A földek mintegy ezerköt száz lánny magasságban fekszenek a tenger színe felett, aminek következményeképpen még a meleg nyári napokon is mindig van hűs szellő és ez sokkal kellemesebb teszi a hőmérsékletet, mint bármely részében déli Californiának. Az átlagos évi hőfok 30 és 100 fok között váltakozik. A víz egy az irrigálásához, mint a házi használatra a Lytle Creekből. Ez a tiszta hegyi víz cement csövekben van a földre vezetve. A környék klímája a legegészségesebb egész Californiában.)
Az állami földügyi intézet hivatalos jelentésében a következők az a földéről:
"The relatively high development of the land is due principally to its favorable location with reference to good roads and shipping points, and to the case handling the soil and its general productiveness."
(Magyarul: Az a nagy előhaladás, amit e vidék tett, köszönhető a pompás fekvésének, jó utának, kiváló közlekedésnek, a föld könnyű megmunkálhatóságának és általános termékenységének.)

Az állami földügyi intézet hivatalos jelentésében a következők az a földéről:
"The relatively high development of the land is due principally to its favorable location with reference to good roads and shipping points, and to the case handling the soil and its general productiveness."
(Magyarul: Az a nagy előhaladás, amit e vidék tett, köszönhető a pompás fekvésének, jó utának, kiváló közlekedésnek, a föld könnyű megmunkálhatóságának és általános termékenységének.)

(Magyarul: Uram!—A legmelegebben ajánljuk a földeket bármilyen gazdálkodásra és különösen szőlő és gyümölcseltermelésre. A világ legnagyobb szőlőtelepe van közvetlen szomszédságában és a szőlő művelést évek óta nagyszerű eredménnyel űzik. A földek mintegy ezerköt száz lánny magasságban fekszenek a tenger színe felett, aminek következményeképpen még a meleg nyári napokon is mindig van hűs szellő és ez sokkal kellemesebb teszi a hőmérsékletet, mint bármely részében déli Californiának. Az átlagos évi hőfok 30 és 100 fok között váltakozik. A víz egy az irrigálásához, mint a házi használatra a Lytle Creekből. Ez a tiszta hegyi víz cement csövekben van a földre vezetve. A környék klímája a legegészségesebb egész Californiában.)

Az állami földügyi intézet hivatalos jelentésében a következők az a földéről:
"The relatively high development of the land is due principally to its favorable location with reference to good roads and shipping points, and to the case handling the soil and its general productiveness."
(Magyarul: Az a nagy előhaladás, amit e vidék tett, köszönhető a pompás fekvésének, jó utának, kiváló közlekedésnek, a föld könnyű megmunkálhatóságának és általános termékenységének.)

MIT MONDANAK A MÁR LETELEPÜLTEK

Lakatos István és családja szőlőföldet vett Budapest környékén és a következő levelet intézte hozzánk:
"Tisztelt Uram!—Február 12-én indultam Milwaukeeből, Wis. és 16-án reggel érkeztem meg Fontanába, ahol Apáthy Ferenc ur szives volt az állomásnál fogadni és elhelyezkedésem gondoskodni. Megtekinttem Budapestet és környékét és nyomban vásároltam ott tíz akér szőlőföldet. Amikor e levelet intézem az urakhoz, kérem azt bármely lapban közölni, hogy a Hungarian Colonization Company hirdetésének hígyien minden magyar honfitársam, mert annak minden szája igaz.
"En minden magyar honfitársamnak a legbensőbb ösztönzéssel ajánlom e helyet és csak azt mondom, hogy aki ezen californiai Budapestről és környékéről rosszat ír, az nem bírja az amerikai magyarságnak. Csupán azt sajnálhatja az amerikai magyarság, hogy előbb nem nyílt alkalom az ide telepitésre."
"Azon tisztelt barátaim úgy Milwaukeeban, mint East Chicagóban és Pittsburgban, akik tölem várnak innen levelet, hogy írjam meg nekik, hogy milyen a californiai Budapest és környéke, ez uton is tudomásul vehetik, hogy csak annyit írhatnak nekik, hogy jójének mihamarabb, hogy mind hamarabb állhatson Budapest Californiában a Kanásán fölött."
"Maradok kitünő tisztelettel és magyar honfitárs szeretettel:
Lakatos István és családja,
Box 856, Budapest, Cal.
Postoffice: Fontana, Cal.

Szaladvits Józsefné, aki tíz akér narancsot foglalt le magának, így nyilatkozik:
"En Saginaw Bay, Michigan államból jöttem Californiába ezelőt egy hónappal és azt írtam Fontánára, a jövőnd Budapest környékén. A családomat is idevárom, mert hogy megtekinttem ezt a vidéket, nem kívánokom többé el innen. Teljesen olyanok találtak azt, ahogyan a Hungarian Colonization Company hirdette, sőt még szebbnek és jobbnak."
"En Michigan államban tíz évig farmeroskodtam családommal, tehát elég tapasztalatom van arra, hogy bírálatot mondjak és mert mindent jónak találtam, elhárítottam, hogy családommal együtt ide telepezzem. A helyet is kiválasztottam magammal és most csak a családomat várom, hogy itt Budapest környékén végleges otthonot teremtek magunknak.
Szaladvits Józsefné."

Fekete György, aki tíz akér szőlőföldet vett, a következőképpen nyilatkozik:
"En Bereában, O. konyhakertszettel foglalkoztam. Tavaly eljöttem Californiába széznézni és azóta visszavágytam ide. Olvasva a californiai Budapest hirdetését, február elején azzal a szándékkal jöttem ki ismét Californiába, hogy megfelel az a hely, ott telepezzek."
"Közben sok mindent hallottam a budapesti telepitésről. Azt mondták, hogy ottan nincsen víz, hogy az sivatag, hogy ott olyan vilárok vannak, hogy még a fűszálakat is kitépi a földből és így tovább. Kimentem tehát a leendő Budapestre és környékére, hogy magam személyesen győződjem meg minderről."
"En mondom, hogy meggyőződtem rula, hogy mind abból a gáncsolásból, amit mondtak felőle, egy gró sem igaz. Nem hogy a sivatagban lenne, de szébb helyt már el sem lehet képzeli. Víz van bővében, a földek jók és minden egy van, a hgyyan az hirdete van."
"Különbösen nem kell nagyobb dicsőféret mondanom, mint azt, hogy magam is vásároltam tíz akér szőlőföldet és végleges otthonom gyanánt letelepedtem Budapest környékén. Azt hiszem, hogy ez a tény minden ajánlatnál jobban beszél."
Fekete György, Berea, Ohioból."

Ugyancsak a letelepültek és azok közt, akik földet foglaltak le maguknak, vannak Apáthy Ferenc, Bogáry László és családja, Bakcsy Kornél és családja, Mokray Ferenc, Los Angelesből, Farkas István és családja Chicagoából, Simok János és családja Pittsburgból.

SZAVAHIHETŐ MAGYAROK NYILATKOZATAL

"Sok telepitést láttam már 30 esztendő óta Amerikában. Voltak köztük tisztességesek is. De ilyen nagyszámú alkalmat még egyetlen telepités sem nyújtott a magyarságnak. Nemcsak Budapest jövője lesz biztosítva ott, de a települő magyarság is szorgalommal és kitartással megveheti ott a biztos jövőt. Budapest környékét körös-körül a legszébb narancsok és szőlőföldek övezik."
Aki ott telepitészik, az nemhogy elhagyhatja nincs, de olyan támogatásban részesül, amennyi igazán pártatlanul áll a telepités történetében. Meggyőződésem szerint az amerikai magyarság csak köszönettel tartozhat a telepités vezetőinek, hogy ilyen ódmig soga nem volt kedvező alkalmat nyujtanak neki. Csak én magam ellen vét, aki meg nem ragadja azt a kedvező alkalmat.
Los Angeles, február 19.
Kocsicskák István."

"Hiszen ottan, aki ma odárkezik, már holnap megkezdheti a gazdálkodást. A földek mind művelve, kész állapotban vannak. Saját magam láttam a sok ezer gyönyörű fajdisznót, csirkéket, lovakat, öszvéreket, teheneket. Meggyőződtem róla, hogy a föld jó, víz van bőven, a vidék szépsége és az éghajlat pártatlan, a közlekedés pompás, vasutak, villamos és csodaszép boulevardok mennek keresztül a földeken."
Sok lenne sorra közölni azokat a nyilatkozatokat, amelyeket olyan köztiszteletben álló honfitársaink tettek, akiknek szavaival nem férhet kétség. Azonban idekötünk még néhány nevet a sok közül, akik mind személyesen győződték meg Budapest környékének nagyszerű voltáról.
Sándor Vigg ügyvéd, Los Angelesből, Münster Ferenc Clevelandból, J. Dubinsky Detroitból, Urbán József, Newark, N. J.-ből, Nagy István, Los Angelesből, Moser József Buffalóból, Tyúk István Los Angelesből, Pálhegyi Sándor Los Angelesből, Türkenczy József Youngstownból, Fekete József Clevelandból, Telekly Dező Clevelandból, Kiss Ernő Clevelandból, Osváth Ferenc Middletownból, O. Mezei József San Franciscoból, Kudelka János San Bernardinoból, Klein József Detroitból, Lőrincz Imre Chicagoból, Soki István Los Angelesből, stb.

BUDAPEST LESZ AZ AMERIKAI MAGYARSÁG BÜSZKESÉGE.

Ezekből a nyilatkozatokból is mindenki láthatja, hogy micsoda nemes és magasos munkát végzünk, amikor honfitársaink alkalmat nyujtanak arra, hogy jövőjüket megalapozzák maguknak. Ragadják meg ön is az alkalmat és segítsen nekünk felépíteni a californiai Budapestet, mely méltán lesz büszkesége az egész amerikai magyarságnak.
Mindenkori olyan gazdálkodással foglalkozhat, ami neki legjobban tetszik. A szomszédságban több mint tízezer akér termő szőlőföld van és ott van a világ legnagyobb szőlőtelepe, az Italin Wine Company négyezer akér szőlőföldje egy tagban. Ez maga igazolja, hogy Budapest környéke micsoda kiváló hely a szőlőföldje van, az gazdag ember.
Mi a szőlőföldet nemcsak könnyű törlesztésre adjuk, de addig a három évig, amíg a szőlő termést hoz, munkát is biztosítunk a részére, egy, hogy nincsen kitéve a bizonytalanságnak. Ha ön ma vesz szőlőföldet, másnap már mehet munkába vagy a társaság földjén, vagy a környéki telepeken.
Figyelmeztetjük azonban mindazokat, akik szőlőtermeléssel akarnak foglalkozni, igyekezzenek egy intézni a dolgaikat, hogy már március hó folyamánutnak induljanak, mert március és április hónapban ültetik a szőlőt és aki ezt elkési, annak egy teljes évig kell várnia.

HÉTEZER FAJDISZNÓ ÉS HUSZEZER CSIRKE.

Sok ezer szántóföldön, amelynek árát tíz év kellett törlesztetni, mindenki saját tetszése szerint gazdálkodhat. Nevelhet disznókat, csirkéket, mert a társaságunk kétezer fajdisznó és huszezer csirke állománya van, mind a települők részére és azokat önköltségi áron adja át a letelepülőknek.
Hivatalosan ki van mutatva, hogy a környéken van a világ legnagyobb gyümölcsletelepe. Ebből az óriási telepből ezer akér kész gyümölcsös áll a magyarság rendelkezésére. Kiki választhat magának olyan gyümölcsöt, amilyent óhajt: narancsot, citromot, grape fruitot, fügeket, barackot stb. Egy éves fáktól nyolc éves fáktig. E gyümölcsöket is könnyű törlesztéssel adjuk el.
Irjon még ma nekünk részletes felvilágosításért és mi forduló postával válaszolunk önnek. Címünk:

Hungarian Colonization Co.

BUDAPEST, CALIFORNIA Post Office FONTANA, California

Képviselőink

OROSZ ALADÁR ur a Magyar Bányászlap részére előfizetők és hirdetések szerzésére fel van jogosítva. Minden magyar testvérünk a Magyar Bányászlap érdekeit szolgálja, aki segítségére lesz Orosz ur a Himler State Bankot és a Himler Coal Companyt is minden tekintetben képviseli.

TEVAN ENDRÉ ur a Magyar Bányászlap képviselőiben látogatók meg testvéreinket, és kérésükkel, hogy nehéz munkájában támogatni sziveskedjenek.

Teván ur a Himler State Bankot és a Himler Coal Companyt is minden tekintetben képviseli.

BALOGH F. JÁNOS ur is sorra látogatja a Magyar Bányászlap megbízásából bányásztestvéreinket. Balogh urat a Magyar Bányászlap kiadóhivatala hirdetések és előfizetések felvételére feljogosította.

Balogh ur a Himler State Bankot és a Himler Coal Companyt is minden tekintetben képviseli.

HORVATH GUSZTAV ur is sorra látogatja a Magyar Bányászlap megbízásából bányásztestvéreinket. Horváth urat a Magyar Bányászlap kiadóhivatala hirdetések és előfizetések felvételére feljogosította.

Horváth ur a Himler State Bankot és a Himler Coal Companyt is minden tekintetben képviseli.

Tiltonville, O. és vidéke magyar-ságának felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy a Magyar Bányászlap helyi képviselője Tilton-villeen **Steve Orbán** testvérünk, aki fel van hatalmazva előfizetések felvételére és nyugtázására is.

MAGYAR ASSZONYOK! LÁNYOK!
Ne késlekedjék egy pillanattig sem, hanem rendeljenek meg a budapesti **SZÍNHÁZI ÉLET**-et
Minden héten megjelenik, sok érdekes képpel, mulatságos sztorikkal, tréfákkal, minden számban egy új magyar dal köztársaság és szöveggel.
Minden számban van egy kis szindarab is, mely különösen műkedvelőknek alkalmas az előadásra.
Előfizetési ára egy évre 3, azaz három dollár.
Ohazai cím: Színházi Élet kiadóhivatala Budapest, VII. Erzsébet-körút 29.
Hungary
Előfizetést beküldhet a Magyar Bányászlaphoz is.
Kérjen ingyen mutatványszámot

CALIFORNIAI MAZSOLA
flooded redberry eladó. A legjobb mustot csinálhatja belőle otthon bármikor. 2430 darab 20 fontos boxi hazautazás végett hallatlanul olcsó árban azonnal eladó. Egy box 1 dollár 50 cent. 10 box alul order nem fogadunk el. Pénz kérjük előre beküldeni. Irjon magyarul, mert magyarok vagyunk. Pontos cím:
DÉNES ÉLŐTŐ
623 So. Webb St.,
ALLIANCE, Ohio.

Magyarországi hírek

BANYÁSZSZTRAJKOK A BORSODI BANYÁKBAN

A miskolci "Reggeli Hírlap" jan. 25-iki számából.

A borsodi szénbányákban több helyen ideig-óráig szünetelt a termelés, mert a bányászok olyan kivánásokkal állottak elő, amelyeket a bányatulajdonosok eleinte nem akartak teljesíteni. Így Berentén a Waldman-féle bányában heteken át szünetelt a munka. Itt a bányászok a fizetés, a munkabérek felemelését kérték. A tulajdonos csak akkor adta meg a kívánt munkabért, amikor meggyőződött a bányászok kérésének indokoltaságáról. A berenteni bányászsztrájk megszűnése után a Borsodi Szénbánya R. T. tulajdonosán levő Herbold-Sajókazini szénbányákban szünetelték be a munkát a bányászok. Itt ötszáz munkás kért tette le a esküjét.

A bányászsztrájkok hatása a szénellátásban is érezhető. A magánbányák csak magánosoknak szállították ugyan termelésüket azonban az általános szénhelyzetben is nyomokat hagyott a bányászsztrájk. Amikor az állami bányák termelése nem elegendő az iparüzemek és vasut napi szükségletének fedezésére, a magánbányákból foglalták le a hiányzó mennyiséget. A bányász bérmozgalom leszerelésére a kérelmek kielégítésére a szénkormánybizottság miskolci kirendeltsége és a bányafőbizottság közös kiküldötté járt ki a herbolyai szénbányában.

Gallov Károly főbányabiztos a borsodi szénbányákban előfordult sztrájkokról az alábbiakban nyilatkozott a Reggeli Hírlap részére:

— A berenteni szénbányában már újabb megindult a munka. Most a Herbold sajókazini szénbányából vettem a hivatalos értesítést, hogy ott több mint ötszáz bányász abbahagyta a munkát. A jelentés szerint a sztrájk okát a bányászok a rendszertelen bérfizetésekkel magyarázzák. A bérfizetés körül némi zavarok jelentkeztek, a számadásokkal nem tudtak idejében elkészülni és így a bérfizetés nem történt meg azon a napon, amikor annak meg kellett volna történni. Valami előleget adtak a bérfizetés helyett, de azt a bányászok egyrésze nem fogadta el.

A szénkormánybizottság és a bányafőbizottság képviselőiben Huszty bányatanácsosa utazott ki a bányába. Azt hiszik, hogy már a közeli napokban sikerül megegyezést találni a bányagazgatóság és a munkások között, úgy, hogy a termelésben ma, a mikor oly nagy szükség van a szénre, nem lesznek zavarok.

Rablógyilkosság Nógrádverőcén

A budapest-nagymarosi vasútonal levő kis Nógrádverőcét néhány nap óta titokzatos gyilkosság tartja igazlomban. Hétfőn délben a falu közepén levő egy házban megfojtva, több kézzelrüssal megsebesítve, holtan találták a faluban mindenki ismert, mert baromfival kereskedett házról-házra járvá.

Janák Mátyásné több mint két héttel ezelőtt látta utoljára a vele egy udvarban lakó Kisék, de elmaradás nem tűnt fel, mert közvetlenül az eltűnése előtt való napon mondotta szomszédainak, hogy Nógrád megye északi részébe utazik bevásárolni. Január 10-én, egy hétfői napon késő este látta utoljára. Másnap reggel már zárva maradt a lakása. Multák a napok, a hetek, de Janáké csak nem jelentkezett. Kis János, a szomszéd, erre már mégis gyanút fogott. Megpróbált bejutni, az ajtó felét azonban zárva találta, de amint az ablakon leskelődött, szörnyű büz áradt ki a lakásból.

Egyleti kalauz.

Első Tug River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet.

Alakult 1903 október 1-én.

Anyaoztagy, Gary, W. Va.

Főtiszviselők névsora:
Főelnök: Sidlóczy József, Box 52, Thorpe, W. Va. Főlelnök: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Főtákar: Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va., kihez minden vidéki tag levele küldendő. Főpénztárnok: Garay János, Box 1, kihez minden egyélti pénz küldendő. Főjegyző: Gönczi Bertalan, Box 73, Thorpe, W. Va. — Főellenőr: Kis Csitári János. — Póttag: Horváth István. — Hármass bizottság: Szegedi György, Hajzer József, Szűcs István. Szertárnok: Németh Ferenc. Ajtóőr: Török Gedeon. Hármass bíróság: Szász György, Orosz István, Kun Gábor. Tiszviselők az 1-6-os osztálynál.
Elnök: Bartha András, alelnök: Horváth István, titkár és jegyző: Koleszár József, Box 55, Filbert, W. Va. Pénztárnok: Vincze János, számvéve: Turbucz Ferenc. Hármass tagu bizottság: Garai János, Karáth Lajos, Csikós János. Amerikai zászlótartó: Tóth András. Magyar zászlótartó: Daróczi Sándor, ajtóőr: Tóth András.

Tiszviselők a II. osztálynál.
Elnök: Szegedy György, alelnök: Palásti Dániel, pénztárnok: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr: Babracski Mihály, titkár és jegyző: Dályai József, L. Box 313, Gary, W. Va. Hármass tagu bizottság: Török Gedeon, Lengyel Imre, Babróczki Mihály. Beteglégtató: Szurcsik János, gyász zászlótartó: Dudás János, ajtóőr: Micski Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va.
Elnök: Nemes Ferenc, titkár: Valach Vendel, címe box 23, Pageton, W. Va. Beteglégtató: Kövér Lajos, ajtóőr: Lancsák István. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Kiscsintári János, alelnök: Hajzer József, titkár: Granilla János, box 784, Gary, W. Va. Pénztárnok: Szász György, jegyző: Kiscsintári József, pénztári ellenőr: Szűcs István, 3 tagu bizottság: Kun Gábor, Balogh János, Kotróci János, zászlótartó: Kun Gábor, beteglégtató: Orosz István, ajtóőr: Hukladi János. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály, Earlring, W. Va.
Alakult 1920 május 10-én.
Elnök: Puskás János, alelnök: Dimon János, titkár: Asbóth Ignác, box 331, Maubur, W. Va., kihez minden levél küldendő) pénztárnok: Puskás János, box 433, jegyző: Ország János, pénztári ellenőr: Asbóth Ignác, Hármass bizottság: Haros János, Cserepes Imre, Jánosek László, beteglégtató: Mata István, ajtóőr: Cserepes Imre. Kaphat, ha azt idejében feljogosítja nemcsak III., de II. osztályra is.

OHIO MAGYAR BANYASZ SZÖVETSEG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
Elnök: Szabó József, alelnök: Czaga Károly, pénztárnok: Boros József, titkár: Tóth Márton, ellenőr: Gindly György.
Uj fiokok alakíthatók a környéken érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz, box 483, Murray City, O.

HOLLISTER, O.
Első osztály.
Alakult 1917. december 16-án.
Elnök: Gyurkó János, titkár: Székely János, címe box 77, Glouster, O.
Az Első Magyar Kínizsi Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Férfi és Női Egylet, Twin Rocks, Pa.

Alakult 1903 március 24-én Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján a saját helyiségében, délután 3 órakor.
Elnök: Kovács József, alelnök: Nagy Antal, pénztárnok: Rottos László, titkár: Nagy Lajos, Box 29, Expedít, Pa. Jegyző: Bortnyik János, pénztári ellenőr: Nagy Gusztáv, bizalmi bíró: Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, zászlótartó: Koren Miklós és Bók István, ajtóőr: Czupa János.

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök: Csobádi József, alelnök: Bóton József, titkár és jegyző: Sidi Géza, box 303, Yatesboro, Pa., akishes az egyület érdeklő minden levelet.

Kínizsi Pál magyar bányász betegsegélyző egylet.
Expedít Pa. Elnök: Kristán János, titkár: Krivoska Márton, box 259, Expedít, Pa. Jegyző: Ili Duza Imre, alelnök: Bak István, zászlótartó: Koren Miklós és Bak István, ajtóőr: Csapó János.

KOHÁNYI TIHAMÉR MAGYAR MUNKÁS B. S. EGYLET KALAUZA

2-ik osztály. Deegan, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 1-6- vasárnapján. Elnök: Imre János, Titkár: Seps István, Box 27, Deegan, Pa. Pénztárnok: Lakatos János.

6-ik osztály. Adena, O. Gyűléseit tartja minden hó 1-6- vasárnapján. Osztály vezetője: Bartók Dániel, Box 162, Adena, Ohio.
7-ik osztály. Roda, Va. Gyűléseit tartja minden hó 1-6- vasárnapján. Elnök: Eklics Péter, Titkár: Komka Ödön, Box 143, Roda, Va. Pénztárnok: Szabó József.

12-ik osztály, Hollister, O. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és titkár: Pápai Sándor, Box 14, Hollister O. Pénztárnok: Nagy Ferencné.

14-ik osztály, Monaville, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és pénztárnok: Veszprémi Sándor, Titkár: Németh József, Box 125, Monaville, W. Va.

17-ik osztály, Rossiter, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Bortnyik Pál, Titkár: Kermes András, Box 94, Rossiter, Pa. Pénztárnok: Nagy Mihály.

18-ik osztály, Sagamore, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője: Cs. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

20-ik osztály, Lynch, Ky. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Csáky József, Titkár: Szász Ágoston, Box 45, Benham, Ky. Pénztárnok: Léval Miklós.

27-ik osztály, Soldier, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Veres József, Titkár és pénztárnok: Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

28-ik osztály, Edri, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Csavanyák Albert, Titkár és pénztárnok: Szlancsik János, Box 158, Edri, Pa.

30-ik osztály, Hellwood, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos, Titkár: Csordás István, Box 263, Hellwood, Pa. Pénztárnok: Pethő Lajos.

35-ik oszt. Coal Run, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bakos Ferenc, Titkár és pénztárnok: Molnár K. Mihály, R. F. D. No. 1, Box 81, Livermore, Pa.

36-ik osztály, Clymer, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Lipcsik Adolf, Titkár: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa. Pénztárnok: Szónoki András.

37-ik osztály, Eleanor, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, Titkár: Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa. Pénztárnok: Szabó András.

38-ik osztály, Heasting, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője: Lipőczy János, Box 199, Heasting, Pa.

39-ik osztály, Lundale, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Balázs János, Titkár és pénztárnok: Nagy Károly, Box 22, Lundale, W. Va.

Központi osztály.
Központi Elnök: Szabó András, Desire, Pa.
Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa.
Központi titkár: Kovács Ferenc, Eleanor, Pa. Box 12, kihez az egyület érdeklő levelek és jelentések küldendők.
Központi pénztárnok: Veres András, Clymer, Pa. Box 436, kihez minden egyélti pénz küldendő.
Központi ellenőr: Molnár András, Eleanor, Pa. Box 14, kihez az ellenőr jelentés küldendő.
Fagoktól felvessz 16 és 45 év között. A fenn nevezett osztályok utján.
Uj osztály bármely helyen alakítható 12 taggal. Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szívesen szolgál felvilágosítással.
Együletünk hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Azonnal megszünteti a vese gyuladást. Megkönnyíti a belek működését. Minden labdacson ott a név MIDY (MIDY)

Figyelem bányászok
Minek dolgoztok olyan helyen, ahol nem vagytok meglegedve a keresetl.
Nálunk körülbelül 200 magyar bányász dolgozik és mind meg van elégedve.

A mi bányánk Union bánya, ahol nincs sztrájk és minden nap dolgozunk.

Tonnanként fizetünk. ENTRIBEN 76 és fél centet RUMBAN 70 és fél centet.

MAGAS SZENYKÉN VAN.
Különbön higgyen saját szemének és nézze meg bányánkat vagy írjon felvilágosítást erre itten levő magyar bányászoknak.

vagy írhat a Compániának is. Családias magyar bányászoknak a vasuti költséget is megfizetjük.

Irjon erre a címre: **J. J. SNURE, Mgr. WARD, W. VA.**

Kellys Creek Colliery Co.
J. J. SNURE, Mgr. WARD, W. VA.
UTIRÁNY: Akár honnét utazik, szálljon ki Charleston, W. Va.-ban. Itt menjen át a K. & M. vasúthoz és kérjen jegyet Ward, W. Va.-ba.

KISHIRDETÉSEK.

Egyszerű, derék 35-45 éves gazdaszonty keres bányászlelre magyar bányász. Ha tisztességes, házasság nincs kizárva. Kalandorok kíméljenek, csak '6' n' írjon. Nem baj, ha nincs pénze. Ha van egy gyermeke, nem határoz. Cím: Joseph Molnar, Box 45, Lowber, Pa. 7-9.

Nemes Takács János sógoromat keresem ki Borsod megye, Szuhogybójtól ki Amerikába és két év előtt Gary, W. Va.-ban dolgozott a létes számú bányában. Kérem testvéreimet sziveskedjenek címét velem tudatni. Balázs Üveges, Box 472, Nanty Glo, Pa. 9-11.

Keresek házat vagy ingatlant megvételre Borsod megyében, Várbotól Szélpétegrig, Louis Tóth, R. D. 3, Weilsburg, W. Va. 9-11.

ELADÓ FARMOK.
Farmvevők figyelm!
A most szétkülés alatt levő 10,000 új körvelem iránt máris óriási érdeklődés mutatkozik. Miután atyám (a real estate üzletet átvettem, bárki nekem az igényét a farmvételről ki tudom elégíteni. Mostanában sok új farm is jött a kezemre s vannak olcsó, drágább, üres és felszerelt farmjaim. 5 aceretől 400-ig. Néhányat röviden itt ismertetek, bővebb adatokért írjon hozzám. Uj farmjegyzéket, mappát és szép képeket küldök az itteni vidékről, minden tudnivalóval együtt. Tehát:
1. 35 acres farm, 8 szobás ház, kőpincével, nemg tatarozva, de gyeng-melképűletek, magyarok közelében. Ára \$1200.
2. 62 acres jó birtok, de tatarozást igénylő épületek \$1400.
3. 17 acres sok almafa, 2 szobás ház, kőpincével, istállója \$800.
4. 248 acres felszerelt farm, 16, 22 szarvasmarha, temérdek gépezet, 5 májra város és állomáshoz, \$12,000.
5. 40 acres, ház, istálló, pajta, \$1200.
6. 83 acres, 6 szobás ház, pajta, gyümölcsfák, \$2000.
7. 43 acres, jó épületek, 2 ló, 8 marha, teljes gépezet \$4800.
8. 325 acres, 5 ló, 47 marha, sok szerszám \$6000.
9. 200 acres, 2 ló, 21 tehén, temérdek gépezet, \$10,000. Az itt felszerelt farm az árak egyharmadát, vagy a fele lefizetendő, a többi hozzu-társulésére, 6-os kamattal. Z. Ch. Mihályi, Glenfield, New York State.

CIPÉSZEGÉD KERESTETIK
azonnali munkára, reperálásokat végezni. A kereset megegyezése szerint levél útján meg tudható. Megbízható idősebb ember előnybe részesül. Cím: Joseph Dályai, Box 46, War, W. Va. 7-9.

FIGYELEM
Több, jól felszerelt farm eladásával vagyok megbízva. Mind itt a közelben fekszenek. Öreg és évszegy tulajdonosai eladják kevés lefizetéssel, melyből itt költék néhányat. — 80 akér, tiszta, jó nagy épületekkel, gyümölcsösökkel, mindenféle gépekkel, 8 fejős tehén, 2 ló, 6 sertés, 100 tyúk, zab, árpa, buza, rozs, borsó, 200 bushel krumpil, az egész minden felszereléssel 6800 dollárért eladó. A szomszédok magyarok.
120 akér, 100 szántó, szép 10 szobás ház, nagy istálló szénasapattával, melléképületekkel, szép nagy gyümölcsös, közel a városhoz. Van 11 tehén, 1 bika, 7 ló, 6 sertés, 100 tyúk, az egész \$10,600-ért eladó. Szomszédok magyarok.
160 akér, 120 tiszta. Van 16 tehén, 3 üsző, 1 bika, 4 ló, két hasas koca, 70 tyúk, az egész gépezetekkel és takarmánnyal együtt 8500 dollárért eladó.
Ezen a környéken körülbelül 500 magyar család gazdálkodik már. Bővebb felvilágosítást ad George Haidu, farmer, Carney, Mich.

ELADÓ FARM. 130 akeres falusi farm örökség miatt sürgesen eladó. 8 szobás ház, telefon, kőistálló és pajta, tej és jégház, 11 szarvasmarha, 2 ló, 2 koca, 30 pulyka és tyúk. Minden gazdasági felszereléssel együtt, ára 5300, ebből 2500 készpénzben fizetendő.

ELADÓ KISEBB FARM. 80 akeres mellyel most bérben van, sürgösen eladó. Ár: 2400 dollár, melyből 1400 dollár készpénzben lefizetendő. Bővebbet megír a tulajdonos. Horváth Antal, R. F. D. Box 125, Glenfield, N. Y. 9.

ELADÓ. 200 akeres elsőrendű farm eladó, város és vasut állomás 3 és fél mélynyira, iskola és sajtgyár 1 mélynyira, fele van szántva, egy akér erdő, többi jó legelő. Körül az ut mentén 200 kukorfa, hozzávaló szerszám, 10 szobás ház jó állapotban, víz bent, pince, elsőrendű dupla barn 70 láb hosszú, 50 láb széles, alatta cement istálló, víz bent, siló tejtűtő, több melléképülettel, kocsik, szánok, mindenféle gépek és szerszámok, május vetés előtt 3500 dollárért eladó.

ELADÓ 127 akeres farm, 11 szobás ház, barn, 18 szarvasmarha, 2 ló, 2 disznó, 30 tyúk, 500 kukorfa szerszámmal, 1000 cords papírra. Mindenféle gépek, szerszámok, tulajdonosa 40 éven át nagy családdal élt rajta, most örvögyesége miatt futáryonon, 5200 dollárért eladó. Város és vasuti állomás 6 és fél, iskola és sajtgyár 2 mélynyira.

ELADÓ. 31 akeres kis farm, jó 4 szobás ház, pince, barn, alatta istálló, sok kukorfa. Nagyon olcsón, 1200 dollárért.

A fentiekben kívül még számos kisebb-nagyobb, mindenféle igénynek megfelelő farm eladó. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál L. Both, Craghan, N. Y. 9.

ELADÓ FARM. 320 akeres, város, vasut, és tejjállomás, iskola fél mélynyira, 10 akér cukor és papírra és különféle erdő, elsőrendű 35x35 négyzetlábos, 14 szobás ház, ma- nem új cementpince, egy sok téglával a sidind közt fel a tetőig, meleg levegő (furnace) fűtés. Víz bent. Barn 85x45, száz tonnányi takarmány, takarmány siló, 30 tonna sil-

lage, benne cement istálló vízfűtőkkel felszerelve. Lóistálló 30x35, garage 18x30. Perfection fejőgép, champion tejtűtő, 24 darab Holstein fejőstehén, 5 darab 2 éves bika, 3 ló, 2 disznó, 20 tyúk. Szerszámház 30x60 Teljesen felszerelt gépek, mindenféle szerszámok. Egész éven át van a tejből bevétel havonta 300 dollár. Fel-tételek igen kedvezőek. Ár 13,200 dollár. Fele készpénzben fizetendő, a többi tíz év alatt vagy tetszés szerint 5 százalékos kamattal. Cím: L. Both Craghan, N. Y. 9.

Ügynököket keresünk

minden város és plézen plpadohány és szivar eladásra. Gyakorlati nem szükséges. Irjon felvilágosítást erre a címre:

ATTILA TOBACCO CO.
1630 Central Ave.,
DETROIT, MICH.

PORTAGE és vidékének leg jobb, legszálárabb bankja felajánlja szolgálatait önnek. Ne küldje pénzt mindenféle magán-bankokba, hanem lépjen velünk érintkezésbe. Jó, pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítjuk.
FIRST NATIONAL BANK PORTAGE, PA.

Külföldi Magyarság
a külföldi Magyarok Szövetségé-ge hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kiadóhivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendelje meg.

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az ó-házába való pengküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.
Pénzt küldünk az óházába.

J. HUGH MILLER cashier

National Bank of Thurmond
Thurmond, W. Va.

Matewan és vidéki magyarok!

Ne küldjetek pénst idegen bankokba. Jöjjetek hozzám, ahol becsületesen bannak veletek. Mr. A. D. Dicke, a bank pénztárnoka, a magyarok igaz, jó barátja.

Betétek után 3% kamatot fizetünk

ALAPTOKE 450,000.00
THE MATEWAN NATIONAL BANK
MATEWAN, W. VA

Magyar bányászok!

Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgálak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.

Ha bármikre van szükségetek, gyertek hozzám.
DRS. O. M. WHITT & W. F. HILL
FOGORVOSOK
Matewan, W. Va.
Dr. W. F. McCoy utódal

Tisztelt Bányásztestvérek!

Tisztelttel értesítem, hogy a Virginal Hotel és Pool Room-ot Loganban eladtam és a

WALDO HOTEL-t
Charleston, W. Va.-ban megvettem.

Ezen jól berendezett hotel a tisztelt bányásztestvéreim rendelkezésére bocsátom. Becses pártfogását kéri

John Gyöngyösi
611 Kanawha St.
CHARLESTON, W. Va.